

OK EKONOMISK FÖRENING
ÅRSREDOVISNING
2017/18

OK

INNEHÅLL

OK i korthet	8
Vd har ordet	10
Året i korthet	14
Affärsidé, vision och kärnvärden	16
Värdeskapande	17
Mål och fokusområden	18
Vår historia	20
Medlemskap	
Ägande	24
Förtroendevalda	26
Beslutsvägar	27
Kooperation	28
Medlemsförmåner.	29
Hållbarhet och omvärld	32
Våra verksamheter	
OKQ8 Scandinavia	44
Media	52
IT-konsult och förvaltning	54
Fastigheter	56
Greentech	58
Energi	60
Billhandel	63
Finansiell information	
Styrelse och stab	64
Förvaltningsberättelse	66
Finansiella tabeller	71
Bokslutskommentarer och noter.	77
Underskrifter.	92
Revisionsberättelse	93
Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten	96

Ibland håller man en stadig kurs

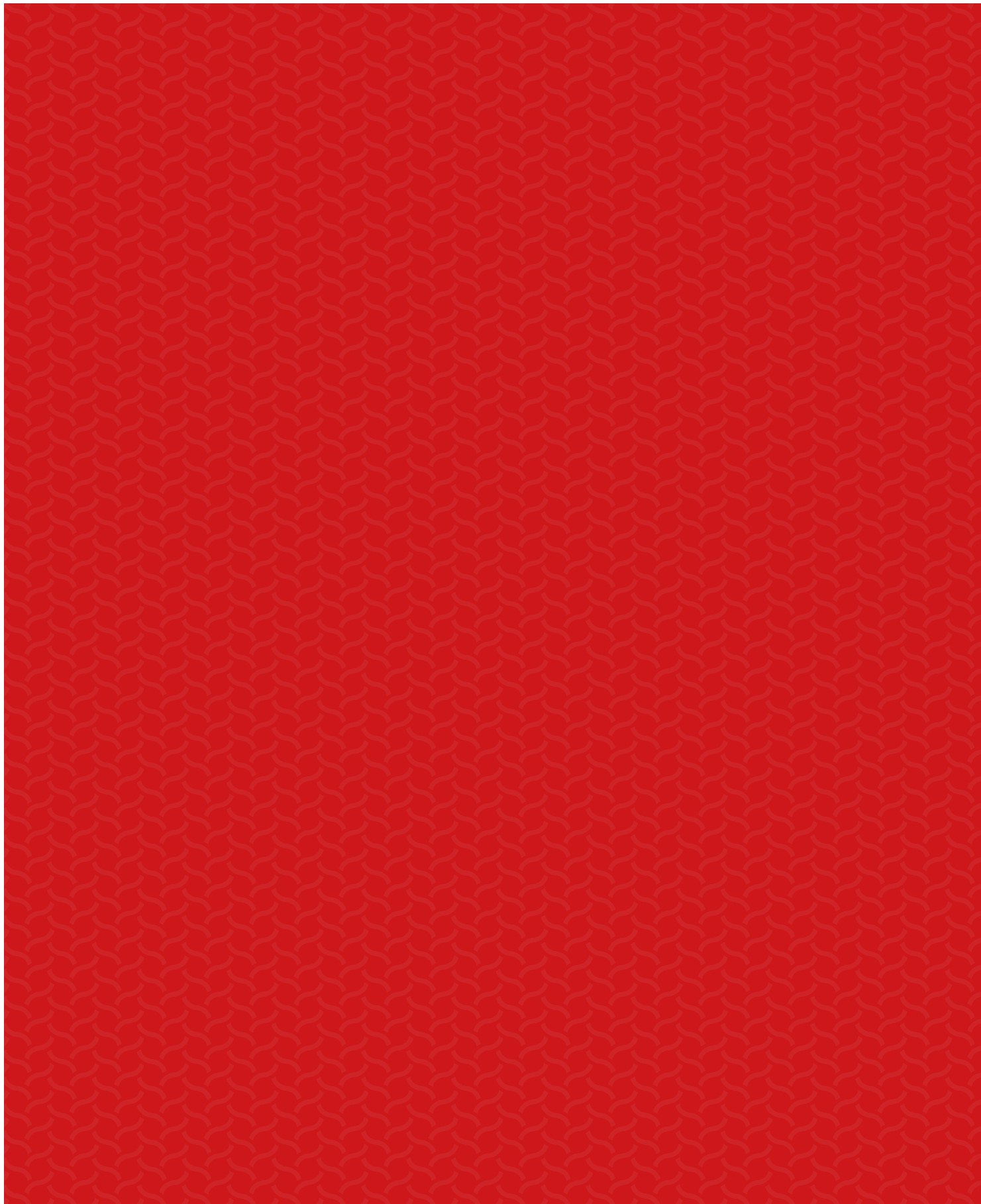
Ibland följer man en känsla

Ibland behöver man byta spår

Ibland är den beprövade vägen den bästa

Men bara genom att vara i rörelse kommer vi tillsammans dit vi vill

”Vi befinner oss på en ständig resa. En resa som pågått i över 90 år. Målet är en hållbar framtid, där våra medlemmar även imorgon ska kunna fortsätta vara i rörelse. Vår uppgift är att resan dit blir så smidig och bekväm som möjligt.”

Britt Hansson, vd och koncernchef

DETTA ÄR OK

OK ekonomisk förening (OK) är ett kooperativt företag som ägs av våra cirka 710 000 medlemmar. Vår historia startade 1926 då Sveriges yrkesbilister grundade en inköpsorganisation för att öka möjligheten att påverka pris och tillgång på olja och bensin. Tio år efter bildandet hade Sverige Europas lägsta bensinpris. Sedan dess har mycket hänt och ytterligare verksamhetsgrenar har tillkommit, men drivmedel och stationsrörelse är fortfarande det största verksamhetsområdet. Vår affärsidé är att ge god service och ekonomisk nytta åt våra medlemmar och kunder.

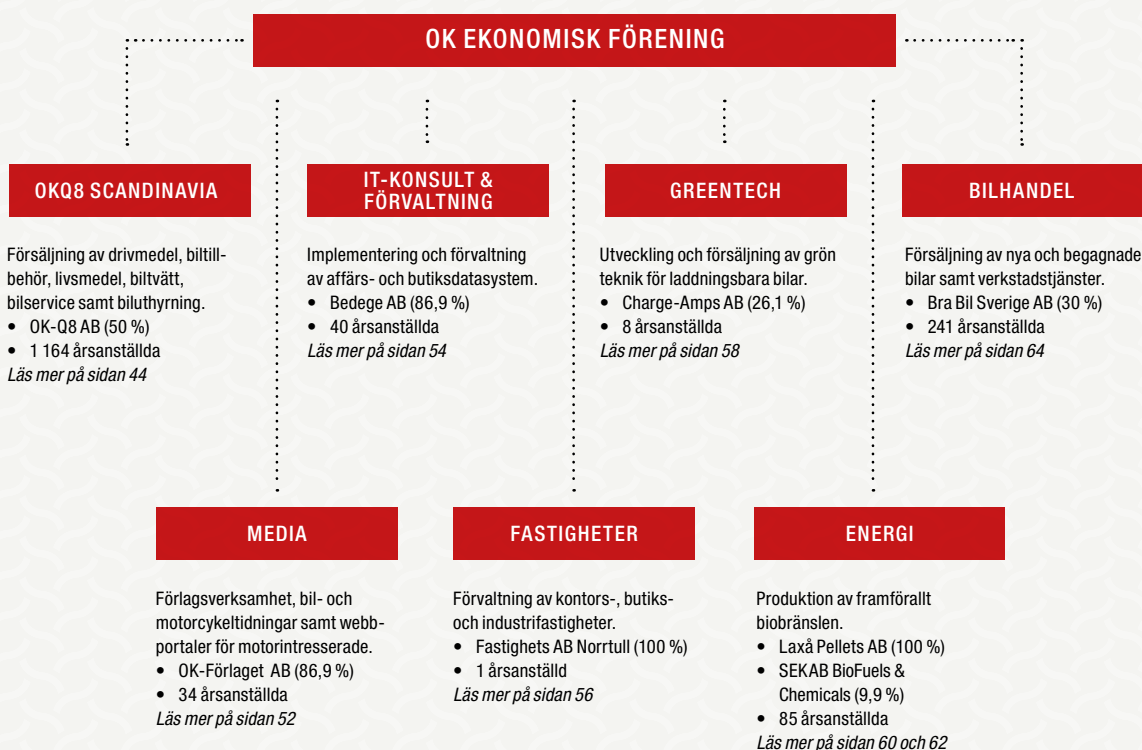
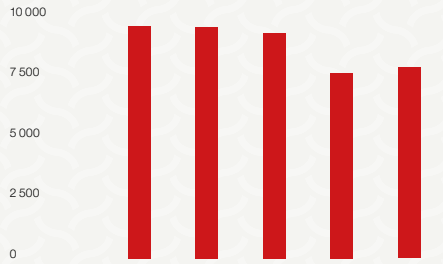

FIG. 1

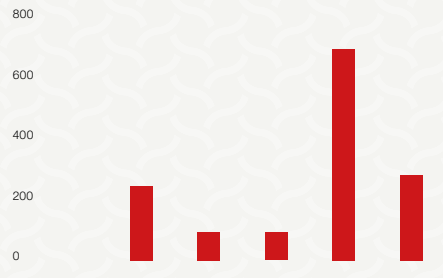
NETTOOMSÄTTNING

År	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Mkr	9 469	9 429	9 190	7 577	7 802

FIG. 2

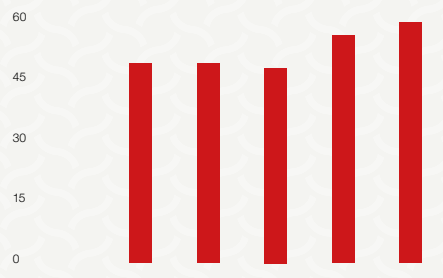
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER

År	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Mkr	246	97	96	691	283

FIG. 3

SOLIDITET

År	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
%	49,2	48,9	47,7	56,4	59,3

TILLGÅNGAR

5 110 MKR

ÅTERBÄRING TILL MEDLEMMAR

40 MKR

SOLIDITET

59,3 %

ANTAL MEDLEMMAR

710 000

VD HAR ORDET

DET ÄR FÖR MEDLEMMARNA
SOM OK FINNS, DET ÄR JU DE SOM
ÄGER FÖRENINGEN.

VD HAR ORDET

Varje dag ställs vi inför nya val, likt vägskalet, där vi väljer vilken riktning vi ska ta framöver. OK har en historia av att blicka framåt, tänka långsiktigt och ständigt ha framtidens hållbara lösningar för fordon och energi i fokus. Men vad innebär det egentligen, och vad behöver vi göra i dag för att vara rustade för morgondagens utmaningar? Det har vi fokuserat på under verksamhetsåret 2017/18.

Att drivmedelsbranschen där OKQ8 Scandinavia är verksamma står inför stora förändringar, det vet vi. Frågan är bara vad förändringarna kommer att innebära och vilken roll bolaget kommer att ha framöver. Att OKQ8 Scandinavia varken utviner olja eller äger egna raffinaderier gör att bolaget kan anpassa utbudet utifrån vad som efterfrågas på marknaden. Under året har bolaget till exempel påbörjat byggnation av 70 nya laddplatser för elbilar i Sverige och Danmark tillsammans med E.ON. Det är tydliga investeringar för framtiden. Samtidigt sker ett parallellt arbete för att ständigt öka andelen förnybart i de traditionella drivmedel som erbjuds på bolagets svenska och danska stationer. OKQ8 Scandinavia vill vara bryggan i omställningen till ett fossilfritt samhälle.

NYA LAGAR FÖR HÅLLBARARE DRIVMEDEL

Under de kommande åren förväntas en rad nya lagar att införas i Sverige med avsikt att reducera samhällets gemensamma klimatpåverkan. Samtidigt som drivmedelsbolagen förväntas använda en större andel förnybara inblandningar i bensin och diesel föreslås begränsningar i vad som definieras som råvaror till förnybara drivmedel. De nya lagarna kommer att förändra förutsättningarna på marknaden och ha en stor påverkan på vilka förnybara drivmedel som kommer att finnas tillgängliga. OKQ8 Scandinavia följer utvecklingen noggrant och för en löpande dialog med beslutsfattare med ambitionen att möjliggöra en snabb förändring, utan att det påverkar kunderna i tillgänglighet eller pris.

#METOO LYFTE VIKTIGA FRÅGOR

Att ta OK in i framtiden handlar inte bara om att utveckla de senaste tekniska lösningarna eller att ha de lägsta CO₂-utsläppen. Minst lika viktigt är också att stå upp för viktiga värden med en bra kultur inom organisationen. Under hösten 2017 lyftes de här frågorna i hela samhället i samband med #metoo, så även inom OK:s verksamheter. För mig som vd och koncernchef är det viktigt att poängtera att nolltolerans råder för trakasserier och missbruk av maktpositioner av alla slag. Det är tillsammans vi skapar ett respektfullt klimat.

VD HAR ORDET

MÅNGA SATSNINGAR SOM GETT RESULTAT

I över 50 år har OK-Förlagets granskande konsumentjournalistik byggt upp ett starkt förtroende hos bil- och motorintresserade läsare. Vi Bilägare är sedan många år tillbaka Sveriges största biltidning. En ny trend är dock att läsarna också väljer att betala för redaktionens låsta premiumartiklar online i allt större utsträckning. Det är ett fint betyg med tanke på det oändligt stora utbud som nätet erbjuder i dag.

När OK investerade i pelletsverksamhet i början av 2000-talet var det i tron om att just pellets skulle bli den primära värmekällan i våra hem istället för olja. I dag sker tillväxten främst hos industrier som ställer om från fossila alternativ. Även de senaste årens satsning på ströpellets för hästar i kombination med effektiviseringar fortsätter att bidra till stabila resultat från Laxå Pellets.

Sedan 2015 är OK delägare i greentechbolaget Charge Amps som utvecklar smarta och säkra laddlösningar för elbilar och laddhybrider. Ägarskapet ger oss en värdefull inblick i en av vår bransch framtidsgrenar. I mars 2017 ökade vi vårt ägande i Charge Amps från 14,5 procent till 31,3 procent. Vid en nyemission i mars 2018 justerades sedan vår ägarandel till 26,1 procent då Skellefteå Kraft gick in som ny ägare i bolaget.

Ett OK-bolag som vuxit stort de senaste åren är Bedege som utvecklar och förvaltar smarta affärs- och kassasystem. Under 2017 levererade Bedege det bästa resultatet någonsin. Genom att kombinera sina mångåriga kunskaper inom klassiska kassor med nya mobila kassor och onlinelösningar suddar Bedege ut gränserna mellan e-handel och klassisk shopping. Dessa så kallad omni-lösningar där e-handel och köp i butik möts spås vara framtiden inom detaljhandeln.

FRAMTIDENS MEDLEMSGEMANG

På samma vis som det är viktigt att vi tar hand om våra verksamheter på ett bra sätt så värnar vi om våra medlemmar. Det är för medlemmarna som OK finns, det är ju de som äger föreningen. Under 2017/18 har vi inlett ett långsiktigt projekt där vi ser över hur vi paketerar medlemskapet. Det ska vara enkelt, trevligt och värdefullt att vara medlem i OK. Ju fler som upptäcker fördelarna med att vara medlem och väljer att tanka och handla på OKQ8:s stationer, desto större blir överskottet för medlemmarna att dela på i form av återbäring.

VD HAR ORDET

Föreningens medlemmar representeras av ett hundratal förtroendevalda som valt att engagera sig lite extra i föreningen. I dag väljs dessa vid 27 regionstämmor runt om i landet, men stämmorna besöks av allt färre personer samtidigt som medelåldern hos de som kommer blir allt högre. För att få fler att vara med och engagera sig i föreningen har vi under året tagit första steget mot digitala val av förtroendevalda. Förhoppningen är samtidigt att bidra till en bredare representation bland de förtroendevalda. Med de förberedelser som gjorts under året hoppas vi att den nya digitala strukturen kan börja ta form under 2018/19.

RUSTAR FÖR MORGONDAGENS MÖJLIGHETER

Under året som gått har vi lyft på många stenar och vågat ompröva gamla sanningar. Genom att ständigt ifrågasätta sådant som gjorts av gammal vana har vi kunnat skapa nya effektivare rutiner som både förenklar för oss internt, men som också gör saker smidigare för våra medlemmar och kunder. Genom att ha en väl fungerande och stabil grund att stå på både finansiellt och administrativt är vi bättre rustade för framtidens utmaningar och möjligheter.

Även i år gör föreningen ett bra resultat där samtliga verksamhetsgrenar ger positiva resultat förutom greentech som fortfarande är en ung verksamhet under stark tillväxt. Avvecklingen av föreningens helägda bilhandelsverksamhet slutfördes under verksamhetsåret. Det gör att vi går starkare in i 2018/19 och ger oss möjlighet att göra fler hållbara satsningar och säkrar att vi kan fortsätta dela ut överskott till medlemmarna i form av återbäring även framöver.

Vi befinner oss på en ständig resa. En resa som pågått i över 90 år. Målet är en hållbar framtid, där våra medlemmar även imorgon ska kunna fortsätta vara i rörelse. Vår uppgift är att resan dit blir så smidig och bekväm som möjligt.

Britt Hansson
Vd och koncernchef

2017/18

OKQ8 byggde sin åttonde hållbara station i Nykvarn.

OKQ8 rankades bäst i branschen på hållbarhet enligt Sustainable Brand Index.

Jimmy Jansson valdes till ny styrelseordförande.

OKQ8 prisades för bästa service för fjärde året i rad. Nu lyfts personalen fram i företagets största kommunikativa satsning hittills.

Klimatklivet som ger statligt investeringsstöd till lokala klimatinvesteringar gynnade både Charge Amps och Laxå Pellets omsättning.

OKQ8:s kaffe utsågs till bäst-i-test längs vägarna enligt Testfakta.

Magnus Kamryd tillträdde som ny vd för OKQ8.

Intresseorganisationen Svensk Kooperation bildades.

IT-konsult och förvaltningsbolaget Bedege gjorde ett rekordresultat.

Föreningen tog första steg mot möjliggörande av digitala val av förtroendevalda tidigast 2019.

ÅRET I KORTHET

OK-Förlaget satsade på onlinekurser.

Staben fokuserade på att lägga en administrativt stabil grund för föreningen.

Tillsammans med OK Västerbotten bidrog föreningen och våra medlemmar med över 100 000 kronor till förmån för Musikhjälpen.

Tillsammans med E.ON har OKQ8 Scandinavia påbörjat byggnation av 70 nya laddplatser i Sverige och Danmark.

Fastighets AB Norrtull förvärvade två fastigheter i Haninge och Nykvarn.

Mars 2017 utökade vi ägandet i greentechbolaget Charge Amps från 14,5 till 31,3 procent. Vid en nyemission i mars 2018 justerades OK:s andel till 26,1 procent.

På OK-Förlaget blev Marjo Köhler ny vd och Niklas Carle ny förlagschef.

AFFÄRSIDÉ, VISION OCH KÄRNVÄRDEN

AFFÄRSIDÉ

ATT SJÄLVA ELLER I
SAMVERKAN GE GOD SERVICE OCH
LÅNGSIKTIG EKONOMISK NYTTA TILL
VÅRA MEDLEMMAR OCH KUNDER

Nyckelord som kvalitet, fack-
kunskap, hög servicegrad och
prisivärda produkter är väg-
ledande för verksamheten.

Föreningen ska bedriva verk-
samhet på ett ekonomiskt
ansvarsfullt sätt så att till-
gångarna och verksamheten
även i framtiden kan fortsätta
att ge nytta till medlemmar
och kunder.

VISION

OK GÖR EN
ANSVARFULL OCH
EFFEKTIV FORDONS- OCH ENERGI-
ANVÄNDNING MÖJLIG

OK tar ansvar för miljön och
har som målsättning att vara
ledande i branschen på miljö-
området. Det innebär att vi ska
ha en aktiv roll i utfasningen av
fossila bränslen till förmån för
mer hållbara alternativ, på ett
ansvarsfullt sätt.

Frågor kring rättvis, etisk
handel och andra sociala frågor
är angelägna och vi ställer alltid
höga krav på våra leverantörer.

KÄRNVÄRDEN

VI ÄGER TILLSAMMANS
VI DELAR PÅ ÖVERSKOTTET
VI LEDER MILJÖARBETET

Att äga tillsammans och dela på överskottet beskriver kärnan i den kooperativa tanken. OK:s verksamhet är gemensam och demokratisk och alla medlemmar har en röst. Det tredje kärnvärdet – Vi leder miljöarbetet – har varit med oss sedan starten. Gång på gång har OK och våra medlemmar sett möjligheter och vågat vara först med gröna initiativ, och gått från ord till handling.

Läs mer om vår historia på sidan 20

VÄRDESKAPANDE

VÄRDESKAPANDE FÖR MEDLEMMAR OCH SAMHÄLLE

OK och våra verksamheter skapar värde på många olika sätt, varje dag.
Här är några exempel.

AVSÄTTER RESURSER FÖR ATT
UTVECKLA FÖRNYBARA DRIV-
MEDEL OCH LÖSNINGAR FÖR
FRAMTIDENS MOBILITET

UTVECKLAR OCH SÄLJER
GRÖN TEKNIK FÖR
LADDBARA BILAR

BIDRAR MED DRIFT-
SÄKRA KASSASYSTEM
FÖR BUTIKER

PRODUCERAR
HÅLLBARA
ENERGIALTERNATIV
BASERAT PÅ
RETAFFVALL FRÅN
SKOGSINDUSTRIN

FÖRSER BIL- OCH
MOTORINTRESSERADE
MED KORREKT OCH
EKONOMISKT UNDERBYGGD
INFORMATION

OK

STÄLLER HÖGA KRAV
PÅ LEVERANTÖRERNA
KRING RÄTTVIS, ETISK
HANDEL

GER PRISVÄRDA DRIVMEDEL,
BILISTISKA PRODUKTER,
ÅTERBÄRING, RABATTER,
BONUS OCH ERBJUDANDEN
TILL VÅRA MEDLEMMAR

ERBJUDER OCH
UTVECKLAR ATTRAKTIVA
FASTIGHETER FÖR
KOMMERSIELL
VERKSAMHET

GER STÖD ÅT SOCIALA INITIATIV
SÅSOM WE EFFECT, MUSIK-
HJÄLPEN OCH VI-SKOGEN

SKAPAR ARBETSTILLFÄLLEN
FÖR LEVERANTÖRER I FORM AV
INTÄKTER FÖR DE PRODUKTER
OCH TJÄNSTER VI KÖPER

1.

AKTIV OCH NÄRVARANDE ÄGARSTYRNING

En aktiv och närvarande ägarstyrning är en förutsättning för att OK ska vara en framgångsrik ekonomisk förening.

Vi ska:

- möjliggöra digitala val av förtroendevalda för att öka inflytandet och nå fler.

Viktigt inte minst med anledning av att deltagandet på föreningens regionstämmor, där röstning äger rum i dagsläget, minskar. En digitalisering skulle möjliggöra att fler medlemmar får chans att rösta.

- tydliggöra rollen för de förtroendevalda

genom att:

- införa system för digitala val
- utbilda förtroendevalda

För att föreningens förtroendevalda medlemmar ska kunna uppfylla sitt uppdrag ska samtliga enligt verksamhetskoden genomgå den digitala utbildning som tagits fram. Utbildningens syfte är att skapa kännedom hos de förtroendevalda om deras roll samt föreningens ägandeform och verksamheter. Endast 16 procent har genomfört utbildningen under verksamhetsåret. Mål för 2018/2019 är att samtliga förtroendevalda ska ha genomgått utbildningen.

- uppdatera stadgarna, verksamhetskoden och arbetsordningarna i enlighet med den nya lagstiftningen.

2.

STABIL OCH VINSTDRIVANDE AFFÄRSVERKSAMHET

För att säkerställa föreningens långsiktiga fortlevnad krävs en stabil och vinstdrivande verksamhet.

Vi ska:

- ha ett eget kapital som minst motsvarar medlemmarnas inlånade kapital
- ha ett nettoresultat utöver återbäring som årligen stärker det egna kapitalet

genom att:

- se över nuvarande innehav och förvärv av kompletterande verksamheter
- införa ägardirektiv i samtliga majoritetsägda verksamheter.

3.

ANSVARSFULLT ÄGANDE

Som hel- eller delägare av flera dotter- och intressebolag har OK en vilja att säkerställa att samtliga bolag tar ansvar för sin verksamhet.

Vi ska:

- säkerställa att alla våra verksamheter är goda samhällsaktörer i linje med kooperationens sju principer

genom att:

- införa tydliga ägardirektiv som är i linje med vår vision, affärsidé och kärnvärden i samtliga majoritetsägda verksamheter.

4.

BIBEHÅLLA/ÖKA MEDLEMMARS LOJALITET OCH ANTAL

Av alla intressenter föreningen agerar tillsammans med så är medlemmen, våra ägare, den allra viktigaste. OK är sina medlemmar. Ju fler som använder våra verksamheters produkter och tjänster, desto större ekonomisk vinning får varje medlem ut av sitt medlemskap. Föreningen har därför ett långsiktigt mål om att kontinuerligt öka antalet aktiva medlemmar, det vill säga antalet medlemmar som gör minst ett återbäringsgrundande köp under ett år.

Vi ska:

- tydliggöra och öka värdet av att vara medlem
- modernisera medlemskapet

genom att:

- driva projektet ”Medlemsresan” – bättre kommunikation och erbjudanden
- skapa kännedom och stolthet över medlemskapet hos koncernens alla medarbetare.

VÅR HISTORIA

Vår historia startade 1926. Det var en tid när några få internationella aktörer kontrollerade marknaden. Som motpol grundade Sveriges yrkesbilister en inköpsförening för att öka möjligheten att påverka pris och tillgång på till exempel olja och bensin – Bilägarnas Inköpscentral (IC). Föreningen var den första i sitt slag i världen och tio år senare, 1936, hade Sverige Europas lägsta bensinpris. Året efter fanns det 141 kooperativa bensinföreningar runt om i landet med totalt 5 000 medlemmar. På 60-talet slogs de lokala föreningarna samman för att stärka konkurrenskraften och på 80-talet fanns det 26 stycken föreningar. I samband med sammanslagningen ändrades också det officiella namnet och IC blev OK – Oljekonsumenterna.

Då som nu är en av grundidéerna med Kooperation att vara långsiktig. OK och våra verksamheter ska finnas för medlemmar och kunder så länge det finns efterfrågan på produkterna och tjänsterna som bolagen erbjuder. Genom årtiondena har IC, OK och OKQ8 varit först med en rad hållbara lösningar inom branschen och vi ser att det är både ansvarsfullt och lönsamt att arbeta för långsiktig hållbarhet. Både historiskt, nu och i framtiden. Det är en resa som fortsätter.

VÅR HISTORIA

1920–40-TALET

OK:s föregångare IC bildas. På tio år pressar IC Sveriges bensinpriser till Europas lägsta.

1970-TALET

OK blir Sveriges största försäljare av bensin.

OK är först med att lansera lågblybensin och miljöarbetet tar fart.

1950–60-TALET

OK:s miljöarbete startar med import av lågsavvliga eldnings- och villaoljor.

OK öppnar Sveriges första bilvaruhus, BIVA.

De första gör-det-själv-hallarna gör entré.

1980-TALET

OK sätter upp och driver de första miljöstationerna för farligt avfall.

1990-TALET

OK är först med att sälja blyfri bensin.

OK installerar den första etanolpumpen och Sveriges första försäljningsställe för biogas.

OKQ8 bildas tillsammans med Q8 (Kuwait Petroleum International).

2000-TALET

OK börjar producera pellets för uppvärmning av bostäder.

OKQ8 inför källsortering på servicestationerna, troligen som första drivmedelsbolag i världen.

Miljöbilar av hybrid- och etanoltyp introduceras i OKQ8.

OKQ8:s fordonsgasnät börjar utvecklas i Syd- och Västsverige.

Europas största etanolstation invigs i Stockholm och OKQ8 förblir Sveriges överlägset största aktör inom E85.

2010-TALET

Svanenmärkta bilvårdsprodukter, baserade på vegetabiliska oljor som raps och soja, lanseras på OKQ8.

OKQ8 är bäst i branschen på att tillhandahålla miljöklassade hyrbilar.

ED95-anläggning (biodrivmedel för diesel-motorer) invigs.

Nya reningsverk installeras kontinuerligt i biltvättarna och de miljöfarliga utsläppen minskar med upp till 99 procent.

Diesel Bio+ lanseras med upp till 27 procent förnybar råvara året om.

OKQ8 är först i Europa med att bygga hållbara drivmedelsstationer med upp till 50 procent lägre energiförbrukning.

Diesel Bio HVO lanseras av OKQ8 efter att ha testkörts i samarbete med bland annat Volvo Lastvagnar. Produkten är en helt syntetisk diesel med potential att reducera CO2-utsläpp med upp till 90 procent. I Stockholmsområdet testas även helt syntetisk bensin.

OK investerar i greentechbolaget Charge Amps som tillverkar uppkopplad teknik för laddbara bilar.

MEDLEMSKAP

ÄGANDE

OK ägs av cirka 710 000 medlemmar som tillsammans tar beslut om föreningens framtid. Att alla medlemmar ska ha samma möjlighet att vara med och påverka är en av Kooperationens grundstenar. På föreningsstämman, där årets viktigaste beslut fattas, representeras OK:s medlemmar av 121 förtroendevalda ägarombud.

MED MAKT ATT PÅVERKA

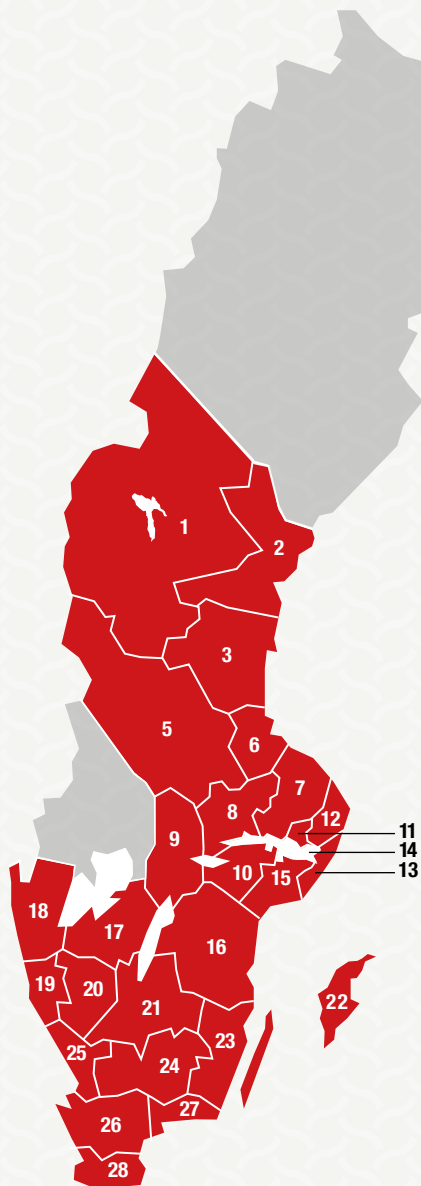
För att få en spridning bland ägarombuden, med representanter från hela föreningens geografiska område, anordnas regionstämmor i 27 regioner från norr till söder. Antalet ägarombud per region varierar beroende på antalet medlemmar. Oavsett vilken region man som ägarombud blivit vald i, är uppdraget detsamma – att verka för en ansvarsfull och effektiv fordons- och energianvändning som gynnar alla föreningens medlemmar. I år arrangeras regionstämmorna 2–14 maj. Du hittar mer information om regionstämmorna på ok.se/regionstammor2018.

Under 2017/18 har de förtroendevaldas roll i föreningens framtidsresa varit i fokus. Antalet deltagare vid regionstämmorna minskar samtidigt som medelåldern bland medlemmarna, men framför allt de förtroendevalda, blir allt högre. Vi har identifierat ett behov av att tydliggöra de förtroendevaldas roll, vilket har lett till nya förslag på hur deras engagemang ska komma föreningen till nytta. Digitaliseringens möjligheter med val av förtroendevalda som sker online, i kombination med flera medlemsträffar arrangerade i regionerna, är framtida vägar som stakats ut under verksamhetsåret. Vår förhoppning är att förändringarna också ska kunna bidra till att tydliggöra OK:s hållbara profil.

ÄGANDE

ANTAL MEDLEMMAR

Nr	Regioner	Antal medlemmar 2017	Antal ägarombud
1	Jämtland/Härjedalen	24 185	4
2	Västernorrland	37 300	7
3	Hälsingland	23 919	4
5	Dalarna	52 243	9
6	Gästrikland	22 015	4
7	Uppland	31 382	6
8	Västmanland	34 316	6
9	Örebro	25 659	5
10	Södermanland	27 659	5
11	Nordvästra Stockholm	38 696	7
12	Nordöstra Stockholm	25 538	4
13	Sydöstra Stockholm	28 728	5
14	Stockholm	72 492	10
15	Sydvästra Stockholm	33 868	6
16	Östergötland	37 204	7
17	Skaraborg	15 557	3
18	Fyrstad	22 270	4
19	Göteborg	28 899	5
20	Södra Älvsborg	9 899	2
21	Jönköping	13 994	2
22	Gotland	5 639	1
23	Kalmar	9 670	2
24	Kronoberg	8 273	1
25	Halland	8 692	2
26	Norra Skåne	18 404	3
27	Blekinge	9 526	2
28	Södra Skåne	27 430	5
	Övriga	16 923	

2017/18 slogs region 4 Norra Dalarna och region 5 Södra/Mellersta Dalarna samman till region 5 Dalarna. Övriga regioner behöll sin tidigare numrering.

FÖRTROENDEVALDA

”Engagemanget i OK är så genuint. Det är många som brinner för sina frågor och det finns mycket stolthet.”

Norah Sakal, civilingenjör och ägarombud i OK med engagemang i energifrågor och mobilitet.

”Jag gillar medlemsägt! Alla borde väl föredra att överskottet går till medlemmarna, och inte någon ensam storägare?”

Emil Forsberg, reparatör och regionsrådsledamot i OK som tror på styrkan i att göra saker tillsammans.

”Det är både smart och framåtsträvande att göra och äga saker tillsammans. Därför gillar jag OK.”

Mona Modin Tjulín, politiker och valberedare i OK med tro på den kooperativa tanken.

”OK ska värna om människors mobilitet och i dag gäller det inte bara bilen utan alla olika transportmedel.”

Olle Sjögren, fotograf och regional valberedare i OK med fokus på mångfald och miljö.

BESLUTSVÄGAR

OK:S BESLUTSVÄGAR

Medlemmar

Alla medlemmar har samma möjlighet att påverka genom att skriva motioner till föreningsstämman och att välja representanter på regionstämorna. Principen är en medlem – en röst.

Regionstämmor

Regionstämmorna arrangeras i maj varje år i de 27 regionerna. Här väljs förtroendevalda ägarombud och regionrådsledamöter. Regionrådets uppgift är att arrangera årets regionstämma och att ha en rådgivande funktion till styrelsen, till exempel på dialogträffar.

Ägarombud

Ägarombuden deltar och tar beslut vid föreningsstämman. Även om ägarombuden väljs i regioner så är deras uppdrag att representera alla medlemmar i föreningen.

Föreningsstämma

Föreningsstämman äger rum i maj/juni varje år och är högsta beslutande organ. Här beslutar ägarombuden till exempel hur stor återbäringen ska bli, vilka som ska ingå i styrelsen och vilka motioner som ska antas.

Styrelsen

Styrelsens uppdrag är att leda OK och att under året genomföra de övergripande mål som beslutas på föreningsstämman. Styrelsen ansvarar också för att verksamheten drivs affärsmässigt och har en finansiell stabilitet.

Vd och stab

Föreningens vd ska tillsammans med staben leda och utveckla den löpande verksamheten efter styrelsens riktlinjer och anvisningar.

STARKA TILLSAMMANS

För första gången har Sveriges kooperativa företag samlats i en gemensam intresseorganisation. Målet är att påverka politiska beslut och att lära av varandra.

Svensk Kooperation initierades 2014 som ett projekt av Arbetsgivarföreningen KFO (Kooperationens Förhandlingsorganisation) tillsammans med några andra av landets största kooperativa företag. Sedan maj 2017 är Svensk Kooperation en egen ekonomisk förening där OK är en av medlemmarna.

Syftet med föreningen Svensk Kooperation är att lyfta den kooperativa affärsmodellen, öka kunskapen hos politiker och beslutfattare och internt vara en plattform för kunskapsutbyte mellan medlemsföretagen.

Under året som gått har till exempel en juristgrupp deltagit i arbetet med att ta fram en ny lag om ekonomiska föreningar tillsammans med justitiedepartementet. I november 2017 träffade Svensk Kooperations vd-nätverk Annie Lööf. I februari 2018 bjöd stadsminister Stefan Löfven också in nätverket till Rosenbad. Under mötena diskuterades kooperationens konkurrenskraft och förutsättningar, forskning och utveckling.

Läs gärna mer på svenskkooperation.se

SVENSK KOOPERATION

KOOPERATION

BRA FÖR ALLA

Kooperation är inte politik, det är affärer. Affärer med hjärta och hjärna, oftast i samspel med ett starkt gemensamt intresse.

Kärnan i ett kooperativ, liksom i vilket företag som helst, är att erbjuda bra och efterfrågade produkter och tjänster och verksamheten måste gå med vinst, annars utvecklas den inte eller finns kvar för medlemmarna i framtiden.

Kooperativ har ofta en stark kapitalbas, arbetar långsiktigt och går sällan i konkurs. EU-kommissionen pekar i en rad rapporter på att de kooperativa verksamheterna visade sig vara mer motståndskraftiga mot den ekonomiska nedgången i Europa i spåren av finanskrisen 2008. Många kooperativ hamnar också högt på rankinglistor över kundnöjdhet, hållbarhet och personaltrivsel.

Kooperativa företag är idéburna och bidrar till ekonomisk och social nytta både för sina medlemmar och för samhället. Med en omsättning på över 400 miljarder kronor, 80 000 anställda och 13 miljoner medlemmar är de 100 största kooperativa företagen en betydande del av arbetsmarknaden och samhällsekonomin i Sverige.

MEDLEMSFÖRMÅNER

MEDLEMSFÖRMÅNER

Vårt koncept är tydligt – vi äger tillsammans och vi delar på överskottet. Hela poängen med verksamheten är att medlemmarna ska tjäna på den. Med återbäring, rabatter, bonus och erbjudanden blir medlemskapet i OK snabbt en lönsam affär. Våra medlemmar får bland annat...

- Ta del av överskottet i form av återbäring på köp hos OKQ8. Hur stor del varje medlem får beror på hur mycket hen handlat för under året.

- Medlemspriser och erbjudanden hos OKQ8 på allt ifrån fräsch mat till hållbar biltvätt – varje månad.

- Chans att påverka och utveckla OK genom att skicka in motioner eller bli förtroendevald.

- Bli delägare i en förening som omsätter cirka 8 miljarder kronor och verkar för ett hållbart och mer ekonomiskt fordonsägande.

- Rabatterad prenumeration hos Vi Bilägare, Sveriges största bildning.

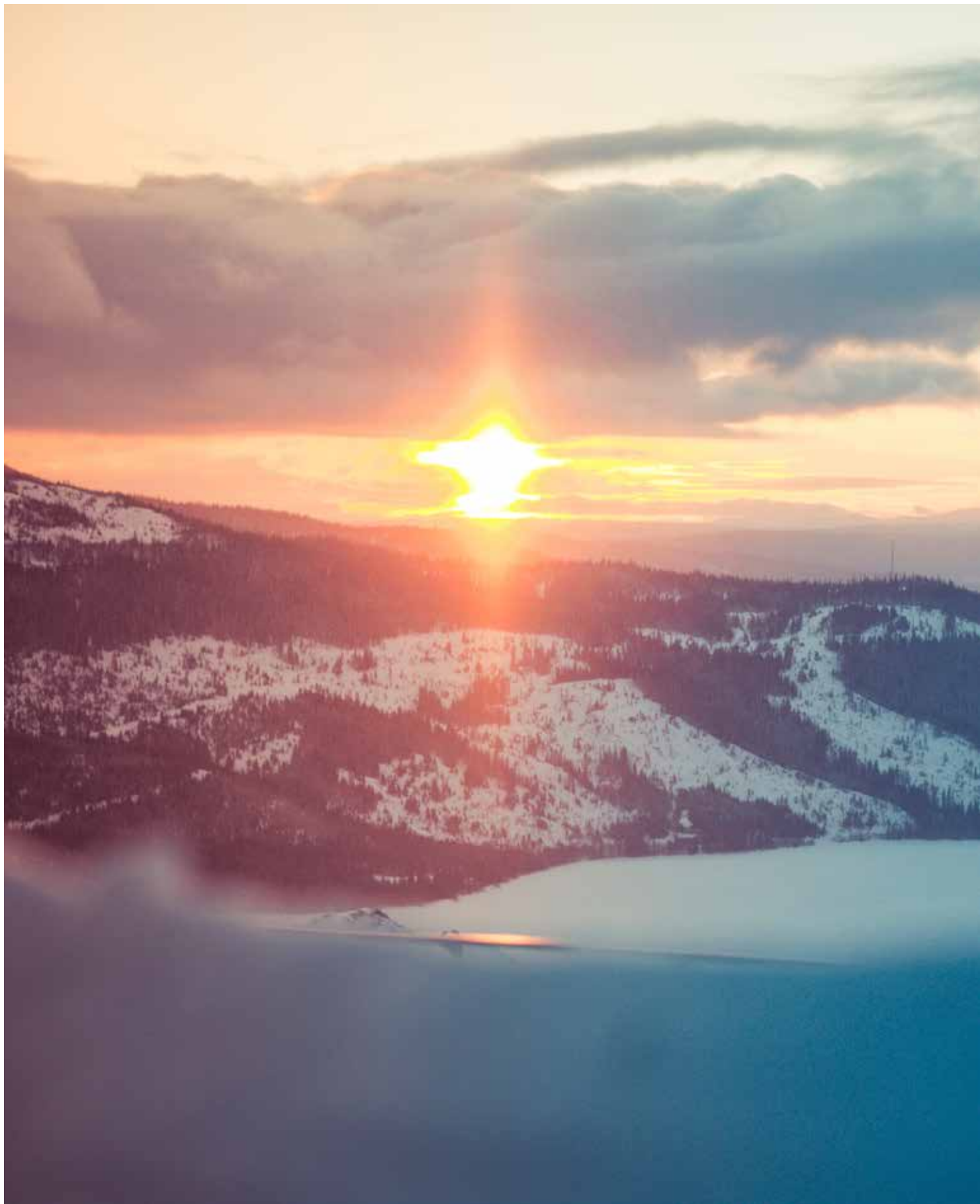
- Alltid var 5:e kopp kaffe gratis med kaffekortet.

- Erbjudanden på resor och nöjen hos samarbetspartners.

- Möjlighet att få bonus på vardagsköpen utanför OKQ8 med OKQ8 VISA. Om bonusen används till köp på OKQ8:s stationer dubblas värdet, 150 kronor blir 300 kr. Dubbelt upp!

- Möjlighet att spara pengar på OK Sparkonto med förmånlig ränta. Kontot har också avgiftsfria insättningar och uttag.

- Billigare pris på tilläggssäkringen OKQ8 BackUp.

HÅLLBARHET OCH OMVÄRLD

HÅLLBARHET OCH OMVÄRLD

OK och våra verksamheter agerar i ett samhälle fullt av utmaningar och i konstant förändring. Utfasning av fossila bränslen, digitalisering, elektrifiering och urbanisering är några av de trender som indirekt och direkt påverkar oss och våra medlemmar.

Allt fler väljer elbilar, att äta mer grönt och mindre kött. Cirkulär ekonomi, det vill säga att ta vara på det som annars skulle slängas eller att återanvända våra begränsade resurser, är växande. Vi är, och har också historiskt varit, vakna för dessa skiften och anpassar ständigt vårt utbud, vår affär, mot hållbarare alternativ. Genom vår historia finns flera exempel på detta, där förvärvet av det svenska greentechbolaget Charge Amps (sidan 58) som tillverkar laddlösningar för elbilar är det senaste. Vi såg då att behovet på marknaden efter effektiv och framgångsrik laddlösning ökade. För att förbli långsiktiga måste vi fortsätta bevaka omvärlden och dess trender.

BILEN SOM MÖJLIGHET

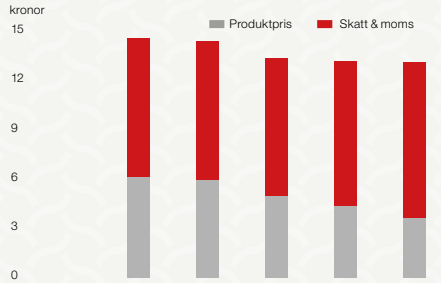
Bilen står för frihet och för många kan bilen vara en avgörande förutsättning, inte minst för de som bor i glesbygden. Här har OK en roll att möjliggöra för alla människor att fortsätta vara mobila men med en så liten negativ miljöpåverkan som möjligt. Att så långt det är möjligt ersätta fossil diesel och bensin med förnybara, syntetiska alternativ är ett sådant exempel.

DRIVMEDELSPRISERNA UNDER ÅRET

Hur olje- och drivmedelspriserna förändras på världsmarknaden har en stor inverkan på våra verksamheter av många skäl. Det påverkar förstås slutpriset som OKQ8:s kunder betalar, men också förutsättningarna för tillväxten av de förnybara alternativ som verksamheterna erbjuder. Under 2017 har drivmedelspriserna generellt varit högre jämfört med 2016. Detta efter att OPEC-länderna (Organization of Petroleum Exporting Countries) beslutade att begränsa produktionen under hösten 2016. Inför sommaren 2017 sjönk däremot priserna igen då framförallt USA ökade sin produktion av skifferolja. Senare under hösten 2017 gick priserna återigen upp, dels på grund av orkanen Harvey som drabbade framförallt oljetäta Texas och stängde raffinaderier tillfälligt, men även för att OPEC-länderna förlängde avtalet om att begränsa produktionen av olja.

FIG. 4

BENSINPRISETS KOMPONENTER SVENSKA MARKNADEN TOTALT

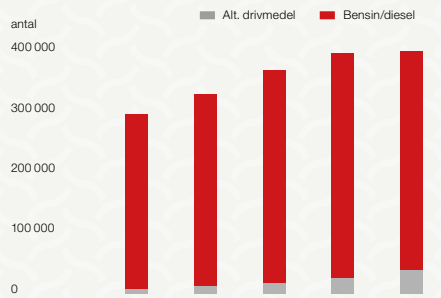

År	2013	2014	2015	2016	2017
Produktpris	6,28	6,10	5,11	4,53	3,84
Skatt & moms	8,25	8,23	8,25	8,67	9,26

Skattens andel av bensinpriset har ökat sedan 2012 vilket delvis beror på en sjunkande produktionskostnad, men även till följd av höjningar av energiskatten.

FIG. 6

NYREGISTRERADE PERSONBILAR

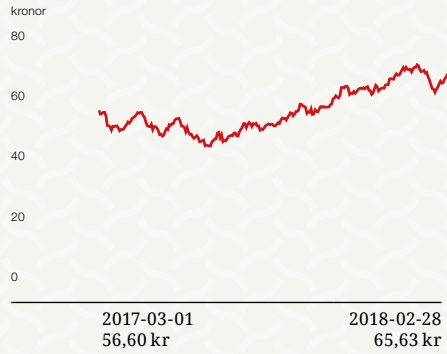

År	2013	2014	2015	2016	2017
Bensin/diesel	278289	304497	337976	356377	348625
Alternativa drivmedel	13847	19442	23925	31585	44046

Nybilsförsäljningen har ökat stadigt sedan 2013 och slår fortsatt rekord. Drygt 10 procent av nybilsförsäljningen är fordon med en alternativ drivlina än enbart konventionell bensin- eller diesel, där elhybrider är vanligast.

FIG. 5

OLJEPRISET 2017/18

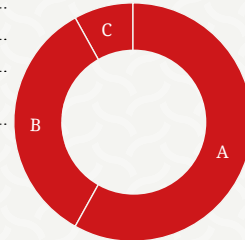

Hur oljepriset förändras på världsmarknaden har en stor inverkan på våra verksamheter. Under verksamhetsåret har drivmedelspriserna generellt varit högre jämfört med föregående år.

FIG. 7

FORDONSPARK I SVERIGE

- A) Bensin, 58,2%
- B) Diesel, 33,9%
- C) Alternativa drivmedel, 7,9%

I Sverige finns knappt 4,85 miljoner personbilar där 99,8 procent har en förbränningsmotor som huvuddrivlina.

HÅLLBARHET OCH OMVÄRLD

OK:S HÅLLBARA ARBETE

Den dominerande verksamheten inom OK utgörs av drivmedels- och stationsrörelsen i OKQ8 Scandinavia, som består av OK-Q8 AB i Sverige och Q8 A/S i Danmark, (hädanefter benämnt OKQ8), vars verksamhet omsätter 36 miljarder kronor. OK äger OKQ8 till 50 procent.

Sedan 1950-talet har vi på OK ofta varit först med att hitta hållbara lösningar i de branscher vi är verksamma inom. Det är ett arv som vi fortsätter att förvalta i våra verksamheter än i dag. Inte minst i OKQ8 som avsätter både tid och resurser för olika hållbarhetsprojekt. Det långsiktiga hållbarhetsarbetet är en del av den dagliga verksamheten. Efterfrågan på miljövänligare drivmedel och energikällor har funnits länge och i takt med tekniska landvinningar har vi anpassat vår affär för att möta våra kunders och medlemmars efterfrågan och behov. Våra övriga verksamhetsområden är fastigheter, media samt konsult och förvaltning där fokus också ligger på kundnytta och energieffektivitet.

OKQ8 gör en hållbarhetsrapport som beskriver vår verksamhet i stora delar. Därför har vi valt att utgå från OKQ8:s rapport i vår hållbarhetsredovisning. OKQ8:s hållbarhetsrapport publiceras på OKQ8.se.

INTRESSENTDIALOG OCH VÄSENTLIGHETSANALYS

OKQ8 har genom en omfattande väsentlighetsanalys identifierat de ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekterna som har störst betydelse för verksamheten och för intressenterna. Analysen tar ett helhetsgrepp på verksamheten och bygger på en dialog med OKQ8:s interna hållbarhetsråd och externa intressenter så som kunder, myndigheter, intresse- och branschorganisationer. Mer detaljerad information finns i OKQ8:s hållbarhetsredovisning.

HÅLLBAR MILJÖ

OKQ8 har konstaterat att det är den egna driften som bolaget kan påverka mest. Därför har de valt att fokusera på minskad energianvändning och utsläpp av växthusgaser. Transporter står för 30 procent av världens koldioxidutsläpp och branschen har en central roll i klimatfrågan. OKQ8 måste därför visa hur de kan bidra till att fasa ut fossila bränslen och på så vis vara en del av lösningen. Globala avtal som Agenda 2030, Parisavtalet och nationell miljölagstiftning driver på utvecklingen mot fossilfria bränslen.

Eftersom OKQ8 inte själva producerar drivmedel kan de snabbt ställa om till mer klimatvänliga bränslen. Bolaget främjar användningen av hållbara alternativ och erbjuder HVO som är en fossilfri diesel. I samarbete med E.ON och Tesla erbjuds också snabbbladdare för elbilar.

OK OCH VÅRA VERKSAMHETER VERKAR I ETT SAMHÄLLE MED UTMANINGAR OCH I KONSTANT FÖRÄNDRING. VÅR OMVÄRLD PÅVERKAR VÅR AFFÄR OCH VÅRA MEDLEMMAR, TILL EXEMPEL UTFASNING AV FOSSILA BRÄNSLEN, DIGITALISERING, ELEKTRIFIERING OCH URBANISERING.

HÅLLBARHET OCH OMVÄRLD

OKQ8:s butiker jobbar med att minska matsvinn, erbjuda kravmärkta produkter och kaffe som är både ekologiskt och Fairtrademärkt. För att spara energi på stationerna finns system för att övervaka energiförbrukningen, nya givare finns i kylrum och lampor byts ut mot LED. Biltvätthallarna byts ut för att spara vatten. Bolagets stationer erbjuder också Svanenmärkta bilvårdsprodukter som avfettning och schampo.

Fastighets AB Norrtull fokuserar på energioptimering i samtliga fastigheter och under 2017 har uppvärmning, ventilation och belysning setts över. Greentechbolaget Charge Amps laddlösningar för elbilar och laddhybrider underlättar övergången från bensin- och dieslbilar. Laxå Pellets utnyttjar restprodukter från skogsavverkningen och tillverkar pellets som används i hem och inom tillverkningsindustrin.

Risker kopplade till miljö

Den största miljörisken i koncernen är OKQ8:s hantering av drivmedel. För att förebygga incidenter genomför OKQ8 omfattande förebyggande arbete i form av säkerhetsrutiner och utbildningar inom transport och lagring av drivmedel. Även åkerierna är skyldiga att göra månatliga fordonskontroller av omfattande karaktär. Säkerhetsrapporter tas fram som även lämnas till berörda myndigheter.

En annan miljörisk inom OKQ8:s verksamhet är spill och läckage av drivmedel. Hanteringen omfattas av strikta regler och riskbedömningar görs regelbundet. Med rutiner, säkerhetsföreskrifter, tester och obligatorisk utbildning för OKQ8:s medarbetare och distributörer arbetar OKQ8 förebyggande.

Det saknas internationella regler och överenskommelser för full kontroll och spårbarhet för fossila drivmedel. Slutprodukten består ofta av en blandning av produkter med olika ursprung. Detta är ett område där OKQ8 ser förbättringspotential och välkomnar standardiserade riktlinjer för transparent information till konsumenterna.

OKQ8:s drivmedelsstationer och biltvättar är anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Pelletsverksamheten bedriver också anmälningspliktig verksamhet.

Miljö – resultat och mål

Sedan 2014/15 har OKQ8 minskat sina koldioxidutsläpp med 31 procent per kubikmeter såld produkt och sin energianvändning med 12 procent per kubikmeter såld produkt. OKQ8 har satt miljömål för stationerna och även beslutat att minska utsläppen vid transporter med 20 procent per körd km till år 2030.

HÅLLBARHET OCH OMVÄRLD

SOCIAL HÅLLBARHET

OK är en del av samhället och tar ett socialt ansvar i allt vi gör. Vi är genom våra verksamheter en betydande arbetsgivare och personalen är vår största resurs. Därför fokuserar vi på att erbjuda en bra arbetsmiljö med medarbetare som trivs. Som medarbetare ska man känna sig stolt över vad vi utträttar och känna till och efterleva innehållet i bolagets uppförandekod.

OK arbetar för att vara en jämställd arbetsplats med mångfald och en inkluderande kultur. OKQ8 har bland annat utvecklat en ny utbildning för hållbara medarbetare och fokuserat på att utveckla ledarskapet i en digitaliserad värld. Bolaget har flera olika mentorprogram och genomför regelbundet utbildningar för sina medarbetare.

OKQ8 strävar efter en rättvis och icke diskriminerande lönesättning och den baseras på lika grunder inom hela företaget. Genom årliga lönekartläggningar och i nära samarbete med facket identifierar och åtgärdar OKQ8 eventuella oskäligen löneskillnader inom organisationen.

Tillsammans med Arbetsförmedlingen i Sverige driver OKQ8 praktikprogrammet Ung på väg för att minska utanförskap hos ungdomar som saknar sysselsättning. Andelen medverkande ungdomar som kommer ut i utbildning, praktik eller jobb är hög, vanligen över 70 procent. Mentorprogrammet Korta vägen ger nyanlända akademiker praktikplatser på OKQ8:s kontor och har sedan 2016 haft 15 deltagare.

Risker kopplade till personal

Vad gäller arbetsrelaterade skador och olyckor ligger OKQ8 på en jämn och låg nivå. Utifrån ett systematiskt förebyggande arbete prioriterar bolaget ordning och reda på stationerna och har tydliga checklistor.

På alla stationer genomför OKQ8 årliga säkerhetsgenomgångar där ansvariga chefer går igenom verksamheten och rättar till eventuella brister. Under 2017/18 genomfördes 2 275 säkerhetsgenomgångar vilket överstiger målet om 2 000 säkerhetsgenomgångar per år. OKQ8 har en arbetsmiljökommitté med arbetsutskott där alla anställda är representerade.

**OKQ8 VILL MINSKA UTANFÖRSKAPET I
SAMHÄLLET, BLAND ANNAT GENOM PRAKTIK-
PLATSER FÖR NYANLÄNDA OCH UNGA**

HÅLLBARHET OCH OMVÄRLD

RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER OCH MOTVERKANDE AV KORRUPTION

OKQ8 ställer krav på att leverantörer följer bolagets uppförandekod, inköbspolicy samt riktlinjerna i FN Global Compacts 10 principer om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och korruption. OKQ8 tar ansvar för sina leverantörskedjor, från råvara till färdig produkt och arbetar med att förbättra spårbarheten. Kedjan är komplex och OKQ8 äger inga raffinaderier. Trots det har bolaget genom noggranna löpande kontroller och revisioner god insyn hos leverantörerna, bland annat genom en oberoende tredje part.

Risker kopplade till respekt för mänskliga rättigheter och korruption

OKQ8 anser att bolagets drivmedelsleverantörer skulle kunna utgöra en hög riskfaktor vad gäller deras sätt att hantera mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och antikorrup-tion. För att säkerställa att de möter OKQ8:s högt ställda krav bedöms de utifrån fastställda hållbarhetskriterier såsom FN Global Compacts 10 principer, certifieringar, ägarskap och företagets storlek. Det görs även en riskbedömning utifrån land och råvara. I kontrakten inkluderas en uppförandekod för leverantörer och hållbarhetskrav där ett av kraven är att leverantören förbinder sig att motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och bestickning. OKQ8 gör oberoende tredjepartsrevisioner.

2018/19 ska samtliga högriskleverantörer utvärderas utifrån fastställda hållbarhetskri-terier av tredje part. 60 procent av högriskleverantörerna blev granskade redan under 2017/18.

Social hållbarhet – resultat och mål

Fördelningen män och kvinnor på OK:s arbetsplatser är jämn. Till exempel är 48 procent av OKQ8:s anställda kvinnor och i OK:s styrelse är 50 procent kvinnor. Nöjd medarbetar-index bland OKQ8:s kontorsanställda har på den fyrgradiga skalan ökat till 3,15 från förra årets 3,12. Målet för år 2020 är 3,2. OKQ8 är placerade på Sustainable Brand Index som #1 inom drivmedelsbranschen i Sverige, där kriterierna för rangordningen utgår från FN Global Compacts 10 principer för företagens sociala ansvar, bland annat miljö, mänskliga rättigheter och korruption.

HÅLLBARHET OCH OMVÄRLD

EKONOMISK HÅLLBARHET

OK:s målsättning är att på ett långsiktigt hållbart sätt skapa nytta åt föreningens medlemmar, till exempel i form av återbäring. Vinst säkerställer vår fortlevnad vilket i sin tur säkerställer arbetstillfällena och bidrar till samhället vi verkar i. Ett sunt och framgångsrikt bolag med en lönsam affär är också ett bidrag i form av arbetstillfällena och genom att betala skatt som gynnar samhället i stort. God lönsamhet är också en förutsättning för att kunna investera, inte minst inom hållbarhetsområdet.

Risker kopplade till ekonomin

I förvaltningsberättelsen på sidan 66 kan du läsa om ränterisk, kreditrisk och likviditetsrisk.

Ekonomisk hållbarhet – resultat och mål

Vårt långsiktiga ekonomiska mål är att det egna kapitalet minst ska motsvara medlemmarnas inlånade kapital och att nettoresultatet utöver återbäring årligen ska stärka det egna kapitalet. Årets resultat ökar föreningens egna kapital med 124 miljoner.

POLICYER

OK och OKQ8 följer policydokument som bland annat täcker områdena miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. I samband med nyanställning får alla medarbetare en genomgång av företagets uppförandekod. Vd är ansvarig för uppföljning av bolagets policys.

OM VÅR HÅLLBARHETSRAPPORT

Vår hållbarhetsrapport avser räkenskapsåret 2017/18. Hållbarhetsrapporten omfattar sidorna 34 till 40 och är upprättad i enlighet med bestämmelserna i ÅRL 6:e och 7:e kapitlet. OK:s styrelse har godkänt hållbarhetsrapporten i samband med att de undertecknat års- och koncernredovisningen.

HÅLLBARHET OCH OMVÄRLD

John Oruko planterar träd tillsammans med Vi-skogen.

MUSIKHJÄLPEN 2017

I december 2017 var OK med och bidrog till insamlingseventet Musikhjälpen som varje år lyfter upp en humanitär katastrof. Årets tema var Barn är inte till salu. Tillsammans med OK Västerbotten auktionerade föreningen ut inramade bilder från vårt historiska arkiv till förmån för insamlingen. Våra och OK Västerbottens medlemmar och anställda hade också möjlighet att bidra till insamlingen i form av en digital insamlingsbössa. Både OK och OK Västerbotten skänkte 2017 sina julgåvor till Musikhjälpens insamling och totalt samlade vi in över 100 000 kronor, vilket till exempel kan möjliggöra för tre socialarbetare i Kambodja att ägna ett år åt att hjälpa barn som räddats ur sexhandeln.

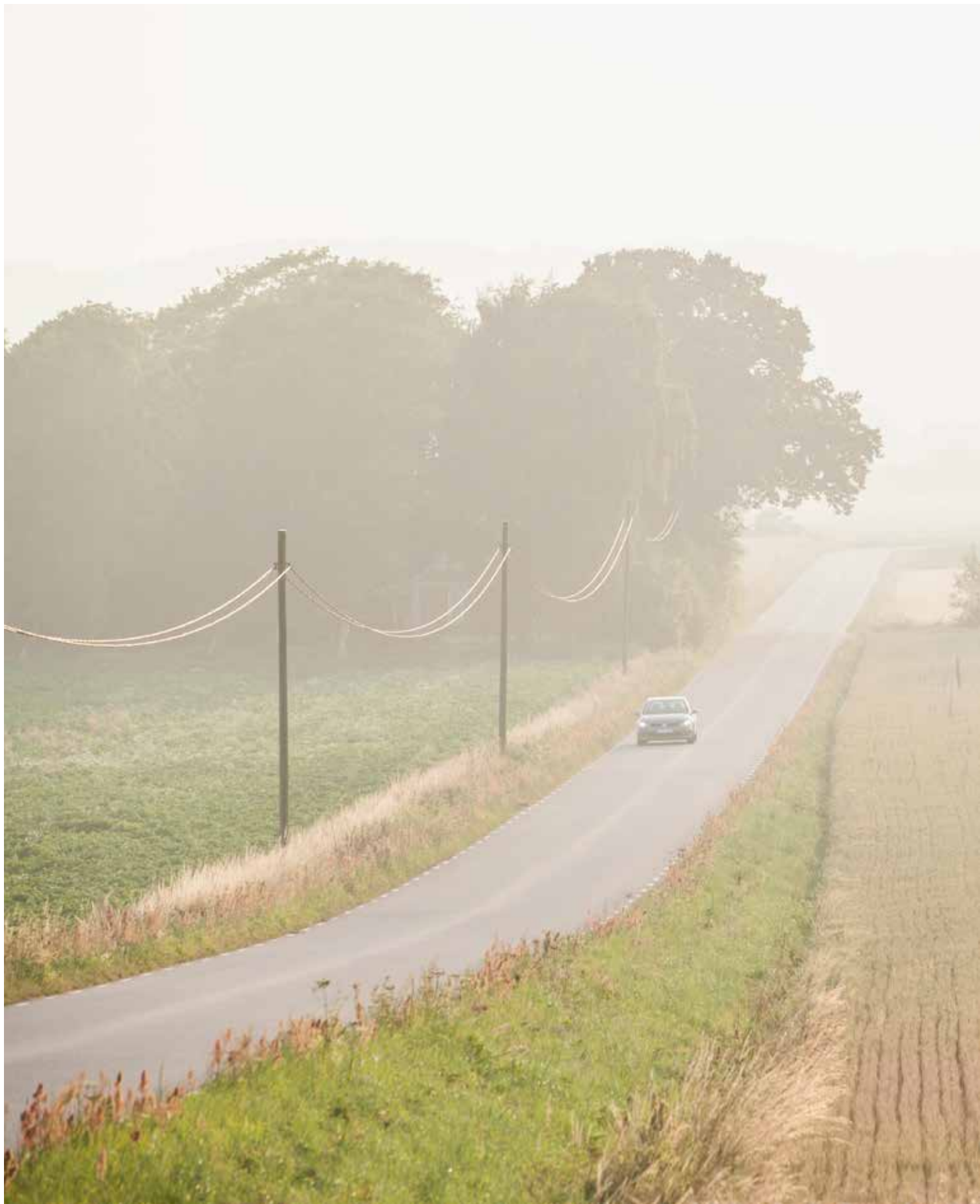
VI-SKOGEN

Vi-skogen är en svensk biståndsorganisation med rötterna i Kooperationen som arbetar med trädplantering och stöd till människor i länderna runt Victoriasjön.

Grunden för arbetet är agroforestry – att plantera träd och grödor tillsammans. Det ger en bättre miljö, ökad tillgång till mat och större inkomster. All pant från OKQ8:s pantkårl går till Vi-skogen och bolagets elkunder har möjlighet att bidra per förbrukad kWh när de betalar sin faktura. Under 2017 har också OKQ8 Bank uppmuntrat sina kunder till att ansluta sig till e-faktura för att minska både miljöpåverkan och kostnader. För varje medlem som skaffar e-faktura planteras sedan ett träd via Vi-skogen. Medlemmarna engagemang har bidragit med totalt 1 322 987 kr vilket motsvarar 66 149 planterade träd.

WE EFFECT

We Effect är den biståndsorganisation som vi samarbetat med allra längst. OK:s föregångare IC var med och grundade We Effect 1958 (då Kooperation utan gränser). Organisationen tänker och agerar långsiktigt för att förändringar ska bestå med hjälp till självhjälp som ledstjärna i 25 länder.

An aerial photograph of a large agricultural field, likely a cornfield, showing distinct rows of crops. The field is divided into several sections by long, straight furrows. In the background, a line of trees is visible against a hazy, overcast sky. The overall scene is a typical rural landscape.

VÅRA VERKSAMHETER

OKQ8 SCANDINAVIA

Ägarandel

OK äger 50 procent av OKQ8 Scandinavia. Den andra ägaren är Kuwait Petroleum Europe.

Operativt resultat

666 Mkr

Vilka bolag ingår

OKQ8, Q8 Danmark, OKQ8 Bank, OKQ8 Shared Service, Petrolia (81 procent)

Omsättning

36 Mdkr

Vad bidrar ägandet till

Drivmedelsförsäljning och stationsrörelse har varit OK:s kärna sedan starten. Verksamheten ger service och ekonomisk nytta till medlemmarna.

Antal anställda

1164

Varav 48 procent är kvinnor.

OKQ8 SCANDINAVIA

Ända sedan OK:s föregångare IC grundades 1926 har försäljningen av drivmedel varit den centrala kärnan i verksamheten. Intressebolaget OKQ8 bildades 1999 då OK:s stationsverksamhet slogs ihop med Q8:s svenska stationer. Sedan OKQ8 förvärvade Q8 Danmark 2012 är verksamheten skandinavisk, därav det gemensamma namnet OKQ8 Scandinavia, här benämnt OKQ8. I dag är bolaget ett av Skandinavians största drivmedelsbolag med cirka tusen drivmedelsstationer anpassade för såväl personbil som tung trafik.

FÖR MÄNNISKOR I RÖRELSE

OKQ8:s vision är att vara en möjliggörare för människor i rörelse. Människor vill ta sig från punkt a till punkt b och uppgiften är att få dem att välja bolagets stationer för de behov som dyker upp på vägen till slutdestinationen. Genom att erbjuda drivmedel, andra bilistiska produkter och tjänster hjälper OKQ8 sina kunder att förflytta sig så hållbart och smidigt som möjligt i stadsmiljö, på landsbygden och längs vägarna däremellan. Bolaget marknadsför även produkter som smörjolja, eldningsolja och bränsle för kunder inom jordbruk, transportindustri, sjöfart och verkstäder. Till privatpersoner erbjuds också vilavärme, försäkringar och el.

FRAMTIDEN I FOKUS

Drivmedelsbranschen är ständigt i förändring i takt med att våra fordon och beteenden förändras. Därför satsar OKQ8 kontinuerligt resurser på att stödja och utveckla förnybara drivmedel och andra hållbara lösningar för framtidens mobilitet. Utöver att minska bolagets egen verksamhets miljöavtryck förs även en nära dialog med kunder och fordonsindustrin för att gemensamt identifiera innovativa sätt att minska CO2e-utsläpp och annan miljöpåverkan från drivmedelsprodukterna. Bolagets affärsutvecklingsarbete syftar till att hitta nya affärer bortom drivmedel. En sak som är säker är att stationernas service i form av biltvätt, tvätta-själv-hallar, biluthyrning och bilverkstäder, dagligvaror, kaffe, fräsch mat med mera kommer att behövas även i framtiden.

HÅLLBARA STATIONER

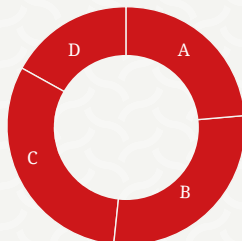
Ambitiösa hållbarhetsmål genomsyrar hela OKQ8:s verksamhet, så även när bolaget bygger nya drivmedelsstationer. I Nykvarn utanför Stockholm byggdes under 2017 OKQ8:s åttonde hållbara station med brett miljötank och upp till 50 procent lägre energiförbrukning än traditionella stationer. Här erbjuds snabbbladdare för elbilar, E85 samt dieselreningstillätsen AdBlue. Stationens tvättanläggningar har ett eget reningsverk och ett energieffektiviserat tak med sedumplantor som isolerar både mot värme och kyla. Allt för att värna om miljön.

OKQ8 SCANDINAVIA

FIG. 8

MARKNADSANDELAR SVERIGE

- A) OKQ8, 23,5 %
- B) Circle K, 27,8 %
- C) Preem, 30,9 %
- D) St1, 16,7 %

OKQ8 erbjuder yrkestrafikstationer med dieselautomater i både Sverige och Danmark genom konceptet IDS.

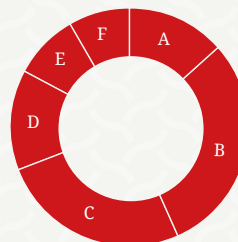
OKQ8 fokuserar på "bilsmart mat" som inte smular eller kladdar.

FIG. 9

MARKNADSANDELAR DANMARK

- A) Q8, 13,4 %
- B) Circle K, 30,0 %
- C) OK, 26,0 %
- D) Uno-X/YX, 13,6 %
- E) DCC Energi, 8,7 %
- F) Övriga, 8,3 %

OKQ8 SCANDINAVIA

DRIVMEDEL

Redo för omställning

Som drivmedelsaktör har OKQ8 ett stort ansvar att reducera sin miljöpåverkan och minska CO2e-utsläpp kopplade till verksamheten. Att bolaget varken utvinner olja eller äger egna raffinaderier ses som en styrka. Det gör att bolagets stationer inte är bundna till att sälja något specifikt alternativ utan smidigt kan anpassa utbudet utifrån vad som efterfrågas på marknaden och som bolaget tror på.

Livstiden för ett fordon är 12 till 15 år och i dag består fordonsflottan till 98 procent av bensin- eller dieslbilar. Därför är OKQ8 övertygade om att flytande drivmedel, både låginblandade och höginblandade, behövs i den gröna omställningen för att sänka utsläppen de kommande tio åren. Fördelen med flytande traditionella och förnybara drivmedel är att de sänker klimatutsläppen direkt i dagens bilar och kan användas i befintliga depåer, tankbilar och pumpar på stationerna.

Bensin och diesel

Trenden med minskad bensin- och dieselförsäljning i Sverige fortsätter. Bilarna blir mer energieffektiva och det kommer ut fler elhybrider på marknaden. Trots att dieselanvändningen minskade totalt sett på marknaden ökade OKQ8 sin försäljning jämfört med 2016. Företagets diesel i Sverige innehåller upp till 40 procent förnybar diesel, vilket beräknas ge cirka 35 procent mindre CO2e-utsläpp jämfört med fossilt bränsle. Hur stor andel förnybart som kan blandas i bensinen och dieseln styrs till viss del av regelverk och till viss del av hur tillgången ser ut för tillfället eftersom det råder ett underskott av förnybara bränslen.

I utbudet finns även Diesel Bio HVO som är en syntetisk diesel framställd av förnybara råvaror. Diesel Bio HVO ger mellan 50 och 90 procent minskningen av växthusgasutsläpp jämfört med vanlig diesel. Tillgången till råvaror för att producera HVO är dock begränsad, vilket hämmar tillväxten för produkten i nuläget.

På drivmedelsstationerna i Stockholmsområdet har OKQ8 blandat in förnybar syntetisk bensin som ger betydande utsläppsminskningar jämfört med konventionell 95-oktanig bensin. Tyvärr finns det i nuläget inte tillräckliga volymer syntetisk bensin för att genomföra detta i övriga Sverige eller i Danmark.

OKQ8 SCANDINAVIA

ATT TVÄTTA BILEN PÅ STATION GER STORA MILJÖVINSTER. I ALLA OKQ8 SCANDINAVIAS BILTVÄTTAR FINNS OLJEAVSKILJARE, RENINGSVERK OCH SVANENMÄRKTA TVÄTTKEMIKALIER

OKQ8 SCANDINAVIA

Satsningar under året

Under 2017 lanserades OKQ8:s nya drivmedelskoncept GoEasy i Danmark. Konceptet innebär att bolagets alla flytande drivmedel fått tillsatser som vårdar och rengör bilens motor vilket gör den mer driftsäker och ökar prestandan. Det minskar både bränsleförbrukning och utsläpp. Under 2018 planeras GoEasy att lanseras även i Sverige.

OKQ8 erbjuder snabbladdning av el gjord på sol, vind och vatten. I samarbete med E.ON installerar bolaget flera snabbladdare med mål att kunna erbjuda laddning på minst 40 stationer i slutet av 2018.

STATIONER

Gemensamt för alla OKQ8:s stationer är fokus på bra service i form av ett välkomnande och trevligt bemötande. Det är det som ska särskilja ett besök på OKQ8 och Q8 Danmark från ett hos konkurrenterna.

Fräsch mat i farten

Med visionen om att vara möjliggörare för människor i rörelse jobbar OKQ8 med att göra varje del av resan så smidig som möjligt. Några tydliga exempel finns i matutbudet där man lägger ett allt större fokus på att göra "Bilsmart mat", det vill säga sådant som inte smular och kladdar i bilen med hjälp av praktiska förpackningar. Konceptet har tagits emot väl av kunderna och satsningen fortsätter.

Samtidigt som stationernas vegetariska utbud växer löpande är klassikern korv det som fortsatt säljer allra bäst. Korven på OKQ8:s stationer innehåller 100 procent svenska råvaror, vilket är en del av det hållbarhetsfokus som finns när matutbudet utvecklas. I juni 2017 blev OKQ8:s kaffe, som är både ekologiskt och Fairtrademärkt, utnämnt till bäst-i-test längs de svenska vägarna av Testfaktas kaffeexperter. Under året lanserades också ett stämpelkort som ger OK-medlemmar var femte kopp gratis.

Hållbara biltvättar

OKQ8 satsar stort på att öka både smidighet och miljöhänsyn när det kommer till biltvätt. Under de tre kommande åren bygger bolaget sammanlagt ett 50-tal nya biltvättar i Sverige och Danmark. Tvättarna har inbyggd vattenrening och Svanenmärkta produkter. För privatpersoner som väljer snabbtvätt är miljövinsten stor. Att tvätta bilen medför nämligen utsläpp av föroreningar och miljögifter. OKQ8 har därför tillsammans med andra drivmedelsaktörer och kommuner startat initiativet Hållbar biltvätt för att få fler att se miljövinsten i att tvätta på en station istället för på gatan eller i garaget. Dessutom donerar OKQ8 en krona per såld automatvätt till Solvatten som möjliggör rent vatten till utsatta familjer i Uganda.

OKQ8 SCANDINAVIA

Hyrbilar och släp för alla

OKQ8:s ambition är att det ska finnas ett hyrbilsalternativ för alla kunders behov till konkurrensmässiga priser. Hyrbilsparken som består av bilar, minibussar och lastbilar väljs med fokus på säkerhet och miljö för att aktivt minska det totala CO2-utsläppet.

OKQ8 hyr också ut släpvcagnar, där man är marknadsledande med branschens största utbud. Tillsammans med partnern One Way erbjuder också en rad OKQ8-stationer envägsuthyrning av släp, där släpet lämnas på en annan ort än det hämtats ifrån. Av de 118 stationer som erbjuder uthyrning via One Way runt om i Sverige är 61 av dessa OKQ8:s egna. Det gör OKQ8 till störst i landet på envägssläp.

Uppskattade kort och försäkringar

Under 2017 lanserades en uppdaterad version av den populära tilläggsförsäkringen OKQ8 BackUp med extra förmånliga priser för OK-medlemmar. Tilläggsförsäkringen erbjuds sedan 2015 även i Danmark under namnet LowRisQ.

En annan uppskattad medlemsförmån är OKQ8 VISA-kortet som ges ut av dotterbolaget OKQ8 Bank. Genom kortet erbjuds kunderna bonus på vardagsköpen utanför OKQ8:s stationer och återbäring på OKQ8-stationerna. Faktum är att de OK-medlemmar som har ett OKQ8 VISA-kort handlar både mer och oftare på OKQ8:s stationer än andra, och får därmed också mer pengar tillbaka i form av återbäring. OKQ8 Bank erbjuder sedan ett år tillbaka också blacolån, det vill säga ett lån utan säkerhet, främst avsett för finansiering av fordon.

Medarbetarna – verksamhetens kärna

OKQ8 arbetar med tydliga mål för att hela tiden bli en bättre och attraktivare arbetsgivare. Ett övergripande mål är att bolaget år 2025 ska vara med på topp 50 i Universums lista över Nordens mest attraktiva arbetsgivare. Genom att fokusera på att skapa bra balans mellan fritid och arbete i kombination med att erbjuda en flexibel arbetsplats hoppas man kunna lyckas nå målen. Andra fokusområden är att stötta och utveckla företagets ledare samtidigt som nya talanger ska attraheras och få möjlighet att utvecklas.

För att förebygga sjukdom och ohälsa erbjuder OKQ8 en rad hälsofrämjande förmåner så som friskvårdsbidrag, egen sjukvårdsrådgivning och sponsring vid till exempel motionslopp. OKQ8 ser också kulturaktiviteter som hälsofrämjande och bidrar därför aktivt till konstföreningen Ramverket som även är öppen för alla OK-bolags medarbetare.

OKQ8 SCANDINAVIA

**BRANSCHEN BEFINNER SIG I EN
SPÄNNANDE TID DÄR FLER DRIVMEDEL
INTRODUCERAS SAMTIDIGT SOM NYA
MOBILITETSTJÄNSTER EFTERFRÅGAS.**

Magnus Kamryd, ny vd OKQ8

MEDIA

MEDIA

Ägarandel och varför äger OK

OK äger 86,9 procent. Övriga OK-föreningar äger resterande 13,1 procent.

Oberoende konsumentjournalistik hjälper medlemmarna och kunderna att göra medvetna val.

Vilka bolag ingår

OK-Förlaget med dotterbolag.

Vad bidrar ägandet till

Verksamheten ger service och ekonomisk nytta till medlemmarna.

Operativt resultat

6 Mkr

Omsättning

82 Mkr

Antal anställda

34

Varav 23 procent är kvinnor.

MEDIA

Redan på 1930-talet startade OK:s föregångare IC medlemstidningen Bilekonomi där läsarna fick praktiska tips och råd kring bilägande. På sextioalet efterträdde den av Vi Bilägare som har ett tydligt fokus på konsumentjournalistik och i dag är Sveriges mest populära biltidning sett till upplagan med cirka 80 000 exemplar per nummer.

VI BILÄGARE HAKAR PÅ ÅRETS TRENDER

Under året har mycket av Vi Bilägares innehåll fokuserat på dieseln roll i framtiden eftersom allt fler städer förbjuder dieslbilar i stadskärnorna. En annan pågående trend som redaktionen bevakat är laddhybridernas ökade popularitet. I takt med att tekniken blivit både bättre och billigare har allt fler privatpersoner råd med hybrider.

Utöver själva papperstidningarna är webben en viktig kanal där många artiklar finns att läsa gratis för alla. Vibilagare.se har ca 180 000 unika besökare per vecka. Med sin långa historia har Vi Bilägare ett stort förtroende hos de fordonsintresserade läsarna, vilket de drar nytta av även online. Trots det oändliga utbud av information och råd som internet erbjuder i dag väljer allt fler att betala för Vi Bilägares premiumartiklar med tester, jämförelser och råd. Det är ett kvitto på att förlagets innehåll upplevs trovärdigt i en tid då vi blir allt mer källkritiska på nätet.

Under verksamhetsåret har Vi Bilägares podcast också fått allt fler lyssnare och nu ser förlaget över möjligheterna för att även förlagets övriga tidningar ska börja producera poddar.

ENTUSIASTTIDNINGAR ENGAGERAR

OK-Förlaget ger också ut en rad entusiasttidningar, så som Klassiker och Moped. Med fokus på retro tittar redaktionerna i backspegeln på trender från förr. Läsarna kan även följa renoveringsprojekt där gamla bilar blir som nya. Redaktionerna uppskattar också att kunna följa läsarnas egna projekt, t.ex. på tidningen Mopeds Facebooksida. Tack vare satsningen på digitalisering och ökad närvaro i sociala medier så finns OK-Förlaget på en arena där yngre människor rör sig, vilket gör att man når en yngre målgrupp än den traditionella papperstidningsläsaren.

OK-Förlaget arrangerar även uppskattade läsarräffar, så som ”Träffpunkt Moped”, ”Klassiker på Wennigarn”, ”Frukostklubben” och bilmässan ”Från vrak till pärla”.

Under året har OK-Förlaget lanserat ett nytt koncept med onlinekurser där text, bilder och rörligt kombineras. Satsningen har slagit väl ut och nu förfinas konceptet för att utökas under 2018/19.

IT-KONSULT & FÖRVALTNING

Ägarandel och varför äger OK

OK äger 86,9 procent. Övriga OK-föreningar äger resterande 13,1 procent. Bedeges verksamhet stödjer OKQ8:s stationsdrift på ett kostnads-effektivt och professionellt sätt.

Vilka bolag ingår

Bedege

Vad bidrar ägandet till

Bedeges många externa kunder ger ett ekonomiskt överskott som tillfaller medlemmarna.

Operativt resultat

15 Mkr

Omsättning

63 Mkr

Antal anställda

40

Varav 28 procent är kvinnor.

IT-KONSULT & FÖRVALTNING

Bedege är ett OK-bolag som utvecklar och förvaltar smarta affärs- och kassasystem, framför allt inom detaljhandel. Under 2017 levererade Bedege det bästa resultatet någonsin.

På Bedege jobbar handplockade och certifierade verksamhetskonsulter, utvecklare, supporttekniker, servicepersonal och projektledare. Uppdraget är att erbjuda effektiva affärssystem och kassalösningar, både för butiker och e-handel. Bolaget erbjuder även heltäckande support-, service- och depåttjänster, varje dag och dygnet runt.

Från att ha varit en relativt liten aktör i branschen har Bedege vuxit stadigt under de senaste åren och har i dag en stor skara välkända och stora aktörer inom detaljhandeln som kunder. Under 2017/18 levererade Bedege dessutom ett resultat på 15 Mkr som har ökat för tredje året i rad.

Under året har Bedege fortsatt arbeta med att ta fram mobila kassor till detaljhandeln där säljaren kan ta betalt ute i butiken utan att behöva gå till kassadisken. Ett annat fokusområde är omni-försäljning där kunden kan påbörja sitt köp i mobilen, fortsätta titta i datorn för att sedan genomföra själva köpet i butiken.

OKQ8 är Bedeges enskilt största kund och ett ständigt arbete pågår med all den it som krävs för att driva stationerna. Andra exempel på välkända, större kunder är Kicks, Life, Pocket Shop, NK, Smycka, Webhallen, Stjärnummakarna, J Lindeberg, Victoria's Secret, Orrefors Kosta Boda, Compass Group och New Wave Sports.

Detaljhandeln är en bransch som går framåt vilket märks i att butiksägare vågar satsa och investera i exempelvis affärs- och kassasystem.

MEDARBETARNAS KOMPETENS ÄR STYRKAN

Bedeges största utmaning i dag är att hinna växa och rekrytera i takt med stigande efterfrågan. Sedan några år tillbaka har företaget därför satsat på att kompetensutveckla de yngre medarbetarna med ett internt trainee-program. En stor andel väljer att stanna kvar inom företaget efter att de slutfört utbildningen.

Bedege arbetar också aktivt med att ha medarbetare med olika erfarenheter och bakgrund för att bättre kunna komplettera varandra. Bolaget har en platt organisation där medarbetarnas bidrag blir tydligt och det gör det lätt som medarbetare att kunna göra skillnad och få uppskattning för sin arbetsinsats.

FASTIGHETER

Ägarandel och varför äger OK

OK äger 100 procent.

Fastigheter är en trygg investering över tid som gett och ger ekonomisk stabilitet åt OK.

Vilka bolag ingår

Fastighets AB Norrtull med dotterbolag.

Vad bidrar ägandet till

Ägandet ger långsiktigt ekonomisk nytta till medlemmarna.

Operativt resultat

12 Mkr

Omsättning

84 Mkr

Antal anställda

1

Varav 0 procent är kvinnor.

FASTIGHETER

Fastighets AB Norrtull erbjuder moderna och trivsamma lokaler för kommersiell verksamhet, så som kontorslokaler, industrier och logistikparker. Under året har fastighetsbeståndet utökats med två nya fastigheter i Haninge och Nykvarn där vård- och omsorgsverksamhet bedrivs. Företaget äger totalt tolv fastigheter runt om i landet, från Uppland till Skåne.

HÅLLBAR OCH EKONOMISK ENERGIOPTIMERING

Fastighets AB Norrtull har ett fokus på energioptimering i samtliga fastigheter och jobbar kontinuerligt med förbättringar. Det är både hållbara och ekonomiska satsningar som ligger helt i linje med OK:s visioner för verksamheten. Insatser som kan tyckas små ger stor vinning, till exempel att byta ut gamla lysrörsarmaturer mot modern LED-belysning med rörelsesensorer. Under 2017/18 har investeringar gjorts i flera fastigheter där uppvärmning, ventilation och belysning setts över för att göra hela beståndet mer energieffektivt.

BÄTTRE SERVICE GENOM UPPKOPPLADE FASTIGHETER

Genom att löpande investera i smart, uppkopplad teknik kan många av de centrala delarna i fastigheterna, så som värme och ventilation, hanteras på distans. Det effektiviserar skötseln och ger en bättre kontroll med möjlighet till uppföljning och statistik. Fastighets AB Norrtull jobbar aktivt med att använda modern teknik för att göra verksamheten mer hållbar.

BIDRAR TILL EN ATTRAKTIV STAD

Samhällsansvar är något som OK värderar högt, så även i fastighetsverksamheten. Tillammans med andra fastighetsägare i kvarteret har Fastighets AB Norrtull tagit fram ett förslag till Stockholm Stad på hur området kring fastigheterna i kvarteret Getingen kan skapa värde när den nya stadsdelen Hagastaden växer fram intill. Genom att minska antalet garagedfarter, öppna upp en portal för gående mot Hagastaden och göra tillbyggnader på befintliga fastigheter är ambitionen att kvarteret ska bli ännu mer attraktivt för de som bor och arbetar i området.

GREENTECH

GREENTECH

Ägarandel och varför äger OK

OK äger 26,1 procent.

Verksamheten gör en ansvarsfull och effektiv fordonsanvändning möjlig och bidrar till att leda miljöarbetet.

Vilka bolag ingår

Charge Amps

Vad bidrar ägandet till

Ägandet tar OK in på en växande och hållbar marknad.

Operativt resultat

-14Mkr

Omsättning

24Mkr

Antal anställda

8

Varav 25 procent är kvinnor.

GREENTECH

Greentechbolaget Charge Amps grundades 2012 och är det senaste tillskottet i OK-koncernen. Företaget tillverkar uppkopplade laddlösningar för elbilar och laddhybrider med fokus på kvalitet och design. Det är en del i OK:s roll som ledare av miljöarbetet.

KONKURRENSFÖRDELAR

En av Charge Amps konkurrensfördelar är fokus på att göra användarvänliga produkter. Via appstyrda molntjänster får bil- eller fastighetsägaren tillgång till statistik och kontroll även på distans, med möjlighet till energieffektivisering. En annan egenskap är en snygg och stilren produktdesign.

NYHETER UNDER ÅRET

Under 2017 lanserades en ny version av Halo Wallbox, Charge Amps kompakta och tåliga laddstation för både villor och parkeringsgarage. En annan nyhet är laddkabeln Beam som är skraddarsydd för offentlig laddning, till exempel vid köpcentrum. Sedan tidigare ingår också laddkabeln Ray i produktutbudet. Ray pluggar du in i ett vanligt vägguttag vilket betyder att du kan ladda din elbil i stort sett var som helst.

Charge Amps är ett ungt bolag som fortsätter att växa. Skiftet till laddbara bilar går fortare än vad många tidigare trott, vilket påverkar efterfrågan av Charge Amps produkter. Omsättningen har ökat med 99 procent de senaste tolv månaderna. Under 2017/18 har bolaget fördjupat sina samarbeten med till exempel Fortum och Mekonomen samtidigt som relationer byggs upp med fler biltillverkare. Precis som för många andra lovande företag som är nya på marknaden ligger utmaningen i att kunna leverera i samma takt som marknaden efterfrågar.

I slutet av december 2017 beslutade regeringen att ge ekonomiskt stöd på upp till 10 000 kronor genom Klimatklivet till ägare av elbilar och laddhybrider som väljer att installera en laddbox vid sitt hus. Ambitionen från regeringens sida är att ge en extra skjuts för de som har funderat på att skaffa en elbil nästa gång. Charge Amps välkomnar initiativet, samtidigt som bolaget efterfrågar generösare subventioner för elbilar likt Norge, där statlig styrning bidragit till en otrolig tillväxt för laddbara bilar de senaste åren.

ENERGI

ENERGI – Pellets

Ägarandel och varför äger OK

OK äger 100 procent.

Ingår som en del i OK:s vision om en effektiv och miljövänlig energianvändning.

Vilka bolag ingår

Laxå Pellets

Vad bidrar ägandet till

Ägandet ger ekonomisk nytta åt medlemmar och kunder.

Operativt resultat

3 Mkr

Omsättning

151 Mkr

Antal anställda

20

Varav 30 procent är kvinnor.

ENERGI

Hållbar energi är ett av OK:s viktigaste områden. Att hålla svenska hem uppvärmda är något som OK har gjort i decennier, i dag främst genom dotterbolaget Laxå Pellets. Varje år säljer bolaget ca 100 000 ton pellets tillverkad av sågspån från svensk gran och tall.

Sågspånet som pelletsen tillverkas av är en restprodukt från skogsavverkning som annars skulle ligga och förmultna i skogen. Att använda pellets bidrar på så sätt till att effektivt bruka skogens värdefulla tillgångar.

Pelletsfabriken ligger i Röfors, ett samhälle i Laxå kommun. Det geografiska läget ger en närhet till större delen av Sveriges befolkning, vilket håller nere både kostnader och utsläpp vid leveranser. I dag säljs en stor del med direktleveranser till svenska konsumenter. Bolaget har ca 5 procent av totalmarknaden men 10 procent av privatmarknaden i Sverige. Samtidigt sker en ökning av pelletsanvändningen i Europa, inte minst i grannlandet Danmark dit Laxå Pellets exporterar en allt större del av sin tillverkning.

MÅNGA ANVÄNDNINGSMRÅDEN FÖR PELLETS

Användningsområdena för pellets är många, inte bara som uppvärmning av hushåll. I industrin används pellets som ett hållbart alternativ vid alltifrån tillverkning av asfalt, till processånga inom livsmedelsindustri. Under året har det skett en förändring hos medelstora industrier där statliga satsningar som Klimatklivet gör det lönsamt att konvertera bort fossila lösningar som olja och gas till förmån för pellets.

Pelletsen säljs sedan 2014 också till hästägare i form av ströpellets som används i boxar och spiltor i stall runt om i landet. Satsningen har tagits emot väl av kunderna och Laxå Pellets ser en stark tillväxt inom segmentet. Pelletsen beskrivs som mer lättskött och drygare än alternativen vilket också minskar kostnaden.

Pelletstillverkning är och har länge varit en tuff bransch, men med en rad effektiviseringar och fokuserat säljarbete är Laxå Pellets en av få aktörer på marknaden som lyckats med lönsamheten. Bolaget gjorde i år sitt bästa resultat någonsin. I dag går produktionen på maxkapacitet och företaget ser nu över möjligheter för att kunna öka volymerna i framtiden.

ENERGI – Biokemi

Ägarandel och varför äger OK

OK äger 9,9 procent.

Ingår som en del i OK:s vision om en effektiv och miljövänlig energianvändning

Vilka bolag ingår

SEKAB BioFuels & Chemicals

Vad bidrar ägandet till

Ägandet tar OK in på en hållbar marknad.

Operativt resultat

53 Mkr

Omsättning

736 Mkr

Antal anställda

65

Varav 35 procent är kvinnor.

SEKAB – ETT BIOKEMIBOLAG

OK är med och äger kemi- och etanolföretaget SEKAB som är ledande i Europa. I kemi-anläggningen utanför Örnsköldsvik förädlas etanol till biodrivmedel och olika kemikalieprodukter. Allt som oftast tillverkas av olja kan med stor klimatnytta istället produceras av förnybart framställd etanol. Spolarvätska, läkemedel, parfymer och rengöringsprodukter är några exempel.

BILHANDEL

Ägarandel och varför äger OK

OK äger 30 procent av Bra Bil-koncernen.

OK deläger Bra Bil-koncernen för att ge ekonomisk nytta åt medlemmar och kunder.

Vilka bolag ingår

Bra Bil-koncernen

Vad bidrar ägandet till

Ägandet ger OK värdefull insyn i bilbranschen.

Operativt resultat

57 Mkr

Omsättning

2,1 Mdkr

Antal anställda

241

Varav 18 procent är kvinnor.

BRA BIL – OK:S BILHANDELSVERKSAMHET

Bilhandel har varit en av verksamhetsgrenarna inom OK sedan 1964 och representeras i dag av Bra Bil som OK äger till 30 procent. Bra Bil-koncernen är en auktoriserad återförsäljare av Volvo, Renault och Dacia med sex anläggningar i Mälardalen och Göteborg.

OK har i många år också drivit ett flertal helägda dotterbolag inom bilhandeln. Den verksamheten har under en längre tid dragits med betydande lönsamhetsproblem. Sommaren 2015 beslutades det därför om att avveckla de helägda bilverksamheterna. Avvecklingen genomfördes huvudsakligen under 2016 och den sista återstående delen slutfördes under verksamhetsåret 2017/18.

STYRELSE OCH STAB

STYRELSEN 2017/18

Jimmy Jansson

Ordförande

Född: 1978

Inträde i styrelsen: 2010

Ordförande sedan: 2017

Erfarenhet och uppdrag: Kommunalråd och ordförande för kommunstyrelsen i Eskilstuna kommun. Ledamot i Sveriges Kommuner och Landstings beredning för tillväxt och regional utveckling, Mälardalsrådet och Regionförbundet Sörmland.

Åsa Magnusson

Vice ordförande

Född: 1953

Inträde i styrelsen: 2007

Erfarenhet och uppdrag: Styrelseuppdrag i Laxå Pellets AB, Xact Fonder, (Handelsbanken), Mirimgruppen och Stjärnagg AB. Tidigare bland annat vd på Cloetta Fazer Sverige AB och Cloetta Choklad AB.

Katarina Nyberg Finn

Född: 1971

Inträde i styrelsen: 2014

Erfarenhet och uppdrag: Styrelseledamot i bland annat Lundstams Återvinning AB, Moxter AB och OSD Östersund AB. Tidigare bland annat kommunalråd i Östersund och regionchef Handelskammaren MittSverige.

Karin Mattsson Weijber

Född: 1972

Inträde i styrelsen: 2015

Erfarenhet och uppdrag: Ordförande i bland annat Länsförsäkringar Jämtland och styrelseledamot i bland annat Astrid Lindgrens Värld AB, Mellanskog och Wallenstam AB. Tidigare ordförande i Riksidrottsförbundet samt chef och utvecklingsledare inom Lantbrukarnas Riksförbund.

Roger Bolander

Född: 1958

Inträde i styrelsen: 2016

Erfarenhet och uppdrag: Tidigare bland annat General Manager för Sony Ericsson i Norden, Östeuropa och Turkiet samt försäljningschef på Coca-Cola Company och sverigechef på Walt Disney Company.

Tomas Norderheim

Född: 1955

Inträde i styrelsen: 2017

Erfarenhet och uppdrag: Bland annat ledamot i KPA Livförsäkring AB. Ordförande i KF:s styrelses revisionsutskott. Tidigare bland annat stabschef, vice vd och ställföreträdande koncernchef Folksam, ordförande i Svenska Stöldsnyddsföreningen och ledamot i We Effect.

Sten-Åke Karlsson

Född: 1951

Inträde i styrelsen: 2017

Erfarenhet och uppdrag: Ordförande i HV71 och Huskvarna Folkets Park samt vice ordförande Elmia AB. Tidigare bland annat vd för Riksbbyggen Ekonomisk förening och ledamot i Folksam sak samt ordförande i Folksam saks revisionsutskott.

Marit Landegren

Arbetsgagarrepresentant

Född: 1959

Inträde i styrelsen: 2015

Erfarenhet och uppdrag: Health & Work Environment Coordinator på Sustainability & Communication, OKQ8. Tidigare bland annat säljchef på flera OKQ8-stationer i Stockholmsområdet och utbildare OK Affärsskola.

STYRELSE OCH STAB

REVISORER

Tomas Forslund

Huvudansvarig auktoriserad revisor, KPMG.

Född: 1965

Utbildning: Civilekonom

Tidigare: Har lång erfarenhet som stämvald revisor i såväl medelstora som stora svenska och internationella koncerner, både noterade och privatägda. Har betydande erfarenhet från revision av bolag inom konsument- och detaljhandelsindustrin och lång erfarenhet av ekonomiska föreningar.

Andra uppdrag: Huvudansvarig revisor i Cloetta, ICA-Gruppen, Inwido m.fl.

Marine Gesien

Revisorsupplicant auktoriserad revisor KPMG.

Född: 1971

Utbildning: Civilekonom

Tidigare: Har över 20 års erfarenhet som revisor i såväl medelstora som stora svenska och internationella koncerner, börsnoterade bolag. Hon har även en gedigen erfarenhet av ekonomiska föreningar.

Lars Backe

Förtroendevald revisor sedan 2016.

Född: 1951

Utbildning: Gymnasium, universitetsstudier i ekonomi och bankutbildningar.

Tidigare: Organisationsansvarig Swedbanks Södra Region. Har arbetat mer än 30 år med organisationskontakter.

Andra uppdrag: Ledamot i Valberedningen för KF:s styrelse. Revisor i Skåneidrotten, nämndeman i förvaltningsrätten och styrelseledamot i Statarmuseets Vänner och Stiftelsen Sjömanskyrkan.

Torbjörn Rigemar

Förtroendevald revisor sedan 2009.

Född: 1957

Utbildning: Gymnasium, fackliga utbildningar, Styrelseakademiens styrelseutbildning.

Tidigare: Styrelseledamot LO-distriktet i Västsverige och Riksbyggens lokalförening i Göteborg.

Andra uppdrag: Revisor i Stadsrevisionen Göteborgs stad, lekmannarevisor i de kommunala bolagen Higab, Familjebostäder och Göteborgs stads bostadsaktiebolag. Styrelseledamot i Folkets Hus.

Anso Ann-Sofie Pettersson

Revisorsupplicant

Född: 1946

Utbildning: Normalskolekompetens (Flickskola m högre Ma ,En, Ty, Fr), Teleskolan

Arbete: Egen företagare (elektronik)

Tidigare: Telegrafist, ombudsman Hyresgäströrelsen, kommunpolitiker (s) – fullmäktige, kommunstyrelsen.

Andra uppdrag: Borglig vigselförrättare, funktionär i SKK, ordförande i Svenska Bassetklubben La Nord-Östra m.fl och ordförande i Svenska Kroppsvallarklubben.

Tomas Holm

Revisorsupplicant

Född: 1952

Utbildning: Gymnasieekonom, ekonomisk specialkurs, bankutbildningar, KF:s styrelseutbildning

Tidigare: Föreningsparbanken. De senaste 18 åren i Swedbank som ansvarig för offentlig sektor i södra regionen.

Andra uppdrag: Ledamot i KF:s styrgrupp för direktanslutna medlemmar. Fullmäktigeledamot i Folksam, stämooombud KF och nämndeman i Förvaltningsrätten.

VALBEREDNING

Anders Bergérus

Sammanställande

Ort: Tyresö, Stockholm

Mona Modin Tjulin

Ort: Frösön, Jämtland

Gunnar Nilsson

Ort: Kinna, Västergötland

Ralf Sykfont

Ort: Hörby, Skåne

Monica Granström

Ort: Vingåker, Södermanland

STAB

Britt Hansson
Vd och koncernchef

Jenny Nyström
Finansdirektör

Per Rydell
Medlemschef

Linda Wilhede
Kommunikationsansvarig

Joakim Frykberg,
Organisations- och
kommunikationskoordinator

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören i OK ekonomisk förening, org nr 702000-1660, med säte i Stockholm avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för verksamhetsåret 2017-03-01–2018-02-28. Moderföreningens resultat- och balansräkning jämte koncernens resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på ordinarie föreningsstämma.

RESULTAT

Koncernens intäkter för verksamhetsåret uppgår till 7 857 Mkr (7 687), vilket är i linje med föregående år.

Rörelseresultatet för koncernen uppgår till 292 Mkr (539). Den negativa utvecklingen jämfört med föregående år förklaras uteslutande av OKQ8-koncernens sämre resultat. Andelen av OKQ8-koncernens resultat i moderföreningen uppgår till 254 Mkr (481). Föregående års uppåtgående världsmarknadspris på oljeprodukter medförde en lagervinst på 162 Mkr i föregående års resultat, för moderföreningens del. Innevarande år är motsvarande post en lagerförlust om -29 Mkr, vilket är den enskilt största förklaringsposten till resultatavvikelsen. Högre avskrivningar på grund av ökad investeringstakt, sämre utfall på biltvätt, prispress på smörjolja och ökade kostnader relativt sett intäkterna har också bidragit till att årets resultat för OKQ8-koncernen är lägre än föregående år.

Avvecklingen av den helägda bilhandeln slutfördes i början av året då det sista verksamhetsdrivande bolaget avyttrades vilket medförde att rörelseresultatet även detta år är negativt, -6 Mkr (-24). Fastighetsverksamhetens rörelseresultat ligger något under föregående år, 12 Mkr (15). Rörelseresultatet för energiverksamheten ligger i linje med föregående år, 3 Mkr (3). Även mediaverksamhetens rörelseresultat ligger i linje med föregående år, 6 Mkr (6). Konsult- och förvaltningsverksamheten i Bedege AB, har förbättrat förra årets toppnotering från ett rörelseresultat på 12 Mkr till årets 15 Mkr. Stark efterfrågan skapar tillväxt som driver resultatet uppåt.

Koncernens finansnetto uppgår till -10 Mkr (152). Föregående år återfinns två engångsposter vilka avser de bilrelaterade bolagsförsäljningarna, 175 Mkr, och nedskrivning av värdet på andelarna i SEKAB, -24 Mkr. Årets finansnetto är belastat av en

nedskrivning av värdet på andelarna i Ana Group AB - 11 Mkr. I övrigt består finansnettot till största del av ränta för utlåning till dotterbolag minskat med ränta för medlemmarnas inlånade kapital.

Koncernens skatt uppgår till -3 Mkr (-69). Avvikelsen beror främst på att moderföreningen föregående år vänt bort en uppskjuten skatt, -49 Mkr, i samband med avvecklingen av bilhandeln.

Koncernens resultat efter skatt uppgår till 280 Mkr (622).

I moderföreningen har nedskrivningar av aktier i dotterbolag skett med -13 Mkr (-66). Moderföreningen har erhållit utdelningar från OK-Q8 AB om 150 Mkr (150) och från Bra Bil AB om 2 Mkr (2).

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

OK ekonomisk förening ägs av drygt 710 000 medlemmar. Verksamheten bedrivs i intressebolag samt dotterbolag där det största bolaget är OK Detaljhandel AB som verkar inom drivmedel och stationsrörelse. Övriga bolag verkar inom media, energi, greentech, fastigheter, it-konsult och förvaltning samt bilhandel. I moderföreningen förvaltas medlemmarnas inlåning som utgör en väsentlig del av föreningens finansiering. I enlighet med gällande lag är inlåningsverksamheten registrerad hos Finansinspektionen.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER RÅKENSKAPSÅRET Drivmedel- och stationsrörelse

Även detta år har det varit hård priskonkurrens, i synnerhet på den danska drivmedelsmarknaden men även inom smörjoljemarknaden vilket lett till något sämre marginaler inom dessa segment. Q8 Danmark A/S har vunnit en upphandling om nybyggnationer av sju nya stationer längs de danska motorvägarna. Detta är en investering som sträcker sig över nästkommande år och som förväntas att bidra positivt till företagets tillväxt.

Ett samarbete om investeringar tillsammans med E-On har inletts om att bygga en grön korridor genom Danmark och Sverige med laddstolpar för eldrivna fordon.

Världsmarknadspriserna på råolja har fluktuerat

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

under året och är cirka 10 procent högre än vid motsvarande tidpunkt föregående år. I Sverige har drivmedel- och stationsrörelsen ökat sin marknadsandel på en marknad med stabila drivmedelsvolymmer. I Danmark har marknadsandelen minskat något.

OK-Q8 AB har under året tillsatt ny vd, Magnus Kamryd.

Media

Intäkterna för printprodukter har minskat i lägre utsträckning än förväntat under året men understiger föregående års intäkter med 6 procent. Då 90 procent av bolagets omsättning fortfarande kommer från printprodukter är utveckling av dessa produkter central för bolagets kortsiktiga resultat. En utveckling av prenumerationsmodellen i syfte att öka intäkterna har påbörjats.

Då ökningen av mediekonsumtion uteslutande sker på skärm är den digitala utvecklingen central för förlagets fortlevnad på lång sikt. Förlaget har nu fler kanaler än någonsin för att nå läsare exempelvis podcast och onlinekurser där text, bilder och rörligt material kombineras.

OK-Förlaget har under året tillsatt ny vd, Marjo Köhler och återinfört tjänsten förlagschef, Niklas Carle.

Konsult och förvaltning

Bedege AB redovisar en ny toppnotering resultatmässigt. Det är en fortsatt stark efterfrågan som driver resultat och omsättning uppåt. Bakgrunden till den starka efterfrågan är att bolaget genom lyckade implementationsprojekt av kassasystem hos stora kunder, exempelvis KICKS, har påvisat marknadsledande kompetens samt erfarenhet inom detaljhandel, restaurang och drivmedel.

Fastigheter

Översyn av interna rutiner och processer samt av organisationen har gjorts under räkenskapsåret eftersom det förändrade fastighetsbeståndet ställer andra krav. Beslut har fattats att förvaltningen av fastigheterna ska läggas ut på extern part, Riksbyggen, vilket skedde i mars 2018.

Under innevarande räkenskapsår har två fastigheter förvärvats, ett vårdboende och ett äldreboende.

Ett stort projekt att förädla kvarteret Getingarna på Sveavägen i Stockholm har startats upp tillsammans med övriga fastighetsägare i kvarteret. Dialog förs med Stockholm stad hur det ska länkas ihop med den nya stadsdelen Hagastaden.

Energi

Det milda vädret i början av hösten som fortsatte med en mild vinter har medfört svårigheter att ta fram råvara från skogen. Vädret slog sedan om till kyla med hög förbrukning av pellets vilket har lett till pelletsbrist på hela marknaden för första gången sedan 2007. Laxåpellets sålda volym för året överträffar budget med 7 procent och årets resultat är det bästa i bolagets historia.

Moderföreningen

Det har under året varit internt fokus för att skapa en stabil plattform inom områdena; kompetent organisation, stabila och positiva resultat från koncernens bolag, dokumenterade/implementerade rutiner och processer samt välfungerande samarbeten. Även arbetet med att uppfylla myndighetsdirektiv har haft stort fokus.

Moderföreningen har ökat sitt innehav i greentechbolaget Charge-Amps AB till 31,3 procent av aktierna.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Intressebolaget Charge-Amps AB har gjort en riktad nyemission på 20 Mkr vilket medfört en utspädning på föreningens ägande till 26,1 procent.

HÅLLBARHET

Ok ekonomisk förening lämnar hållbarhetsrapport på sidorna 32-41.

MILJÖPÅVERKAN

OK ekonomisk förening bedriver genom sina dotterbolag verksamheter som är anmälningspliktiga enligt miljöbalken.

OK Detaljhandel AB är anmälningspliktigt en-

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

ligt miljöbalkens 9:e kap 6 § och 21 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet. Enligt lagen omfattas samtliga försäljningsställen med en försäljningsvolym på minst 1 000 m³ motorbränsle per år och/eller med kapacitet att utföra minst 5 000 biltvättar per år.

Även Laxå Pellets är anmälningspliktigt enligt miljöbalken då de bedriver verksamhet med tillverkning av träbaserat bränsle.

För mer information om miljöpåverkan från dotterbolagen hänvisas till respektive årsredovisning.

RISKER

Intressebolaget OK-Q8 AB:s resultat och ställning påverkas främst av de noterade priserna på raffinerade petroleumprodukter och dollarkursens utveckling. Prisutvecklingen på petroleumprodukter har stor påverkan på lagervärdet.

OK-Q8 AB och dess dotterbolag utsätts även för kreditrisker. Med kreditrisker avses risk för att en kredittagare inte kan fullgöra sina skyldigheter gentemot bolaget. För att minimera kreditrisken genomförs löpande bevakning av utestående fordringar och stora exponeringar. Åldersanalyser utförs regelbundet på kundstockarna. Bolaget har processer för kreditgivning samt effektiva krav och inkassoprocesser för utestående transaktioner. Den kreditprövningsmodell som används är väl beprövad.

Ränterisk påverkar också OK-Q8 AB:s verksamhet. Ränterisk är risk för förluster vid plötsliga förändringar i ränteläget. Bolaget har rörliga räntor i både in- och utlåning för att skydda sig mot denna risk.

Inköp av petroleumprodukter sker till stor del i dollar men försäljning till slutkund sker i svenska eller danska kronor. Detta ger upphov till en transaktions-exponering som kan påverka verksamheten i OK-Q8 AB. För att mildra effekterna av exponeringen säkras bolaget del av dollarrisken genom att köpa motsvarande valutaterminer. I försäljningspriset till kunderna finns en valutakursfaktor. I praktiken säkras bruttomarginalen på sålda petroleumprodukter genom köp av valutainstrument där volymen i valutainstrumenten motsvarar dagens prognostiserade försäljningsvolym.

Moderföreningens räntekostnader är till stor del beroende av förändringar i marknadsmässiga räntnivåer då moderföreningen förvaltar medlemmarnas inlåning. Dotterföretagen ska i princip inte ha egna räntebärande tillgångar och skulder annat än med andra koncern- och intresseföretag

Moderföreningen har en väsentlig del av sina räntebärande tillgångar placerade hos intresseföretaget OK-Q8 AB. OK-Q8 AB bedöms ha en hög kreditvärdighet. Dotterföretagen bedöms inte ha väsentlig koncentration av risker.

Moderföreningen hanterar likviditetsrisker med försiktighet som utgångspunkt, vilket innebär att bibehålla tillräckliga likvida medel för att täcka tillfälliga fluktuationer av finansieringsbehov i rörelsen. Dotterföretagen ingår i koncernstrukturen varmed likviditetsrisken i allt väsentligt anses vara obetydlig.

FRAMTIDA UTVECKLING

Föreningen fortsätter sin förändringsresa, under året kommer fokus att skiftas från internt arbete med en stabil plattform till att utveckla och förnya affärsverksamheten.

Visionen för OKQ8 är att erbjuda ett utökat mervärde för kunderna genom att vara en möjliggörare för människor i rörelse. Fortsatt arbete med att utveckla och etablera nya produkter, tjänster och applikationer för att öka kundnyttan.

Under 2018 kommer den idag befintliga punktskattebefrielsen i Sverige för låginblandade och hållbara biodrivmedel att utgå till förmån för den så kallade reduktionsplikten. Denna reduktionsplikt ställer krav på att leverantörer av fossil bensin och diesel ska minska utsläppen av växthusgaser från sina drivmedel med en bestämd andel. Utsläppsnivåerna styrs av andel förnybart energiinnehåll och drivmedlens utsläpp av växthusgaser i hela produktens livscykel. Pliktnivåerna vid införande är 2,6 procent lägre utsläpp för bensin och 19,3 procent för diesel. Alla låginblandade biodrivmedel beläggs med full skatt samtidigt som skatten sänks något för bensin och diesel. Höginblandade biodrivmedel får fortsatt skattebefrielse. Uppfylls inte plikten så utgår en straffavgift om 4 kr per kg koldioxid som saknas i

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

måluppfyllandet för diesel och 5 kr per kg koldioxidminskning som saknas i bensinen. En bedömd effekt är att den höga pliktnivån för diesel riskerar att skapa bristsituationer på marknaden av diesel som uppfyller reduktionsplikten.

Framtiden är digital, ökning av mediekonsumtion sker uteslutande på skärm medan tiden som spenderas på tryckt media sjunker. Läsarnas acceptans att betala för exklusivt material online har ökat i och med att fler och fler tidningar infört betalning för att läsa material på webben. Förlaget kommer att göra ett flertal större digitala satsningar under kommande år genom att bland annat centralisera sina digitala redaktioner.

Vad gäller print ser Förlaget en möjlighet i att sälja in redan producerat material till andra mediahus då flertalet minskat sina redaktioner.

Den svenska pelletsmarknadens utveckling är relativt

stabil, då marknaden är välutvecklad vad gäller bioenergi. Europamarknaden för träpellets fortsätter dock att växa. Inte minst gäller detta för Danmark som står för 20 procent av bolagets omsättning.

Stor tillförsikt inför den närliggande perioden finns då IT-konsult och förvaltningsbolaget, Bedege AB:s, varumärke kraftigt har stärkts under de senaste åren. Även intresse från kunder utanför Sverige har noterats.

Fastighetsbolagen förväntas ha fortsatt god lönsamhet och arbetar kontinuerlig med att utveckla och förädla det befintliga fastighetsbeståndet.

FLERÅRSJÄMFÖRELSE

Koncernens och föreningens ekonomiska utveckling i sammandrag. Nyckeltalsdefinitioner framgår av not 1.

<i>Koncernen</i>	2017/18	2016/17	2015/16	2014/15	2013/14
Nettoomsättning, Tkr	7 801 589	7 577 207	9 189 971	9 429 294	9 468 736
Resultat efter finansiella poster, Tkr	282 824	691 111	96 193	97 407	245 514
Soliditet, %	59,3	56,4	47,7	48,9	49,2
Avkastning på eget kapital, %	9,7	27,1	4,3	4,1	14,9
Avkastning på totalt kapital, %	5,9	14,6	3,0	3,3	8,5
Antal årsanställda, st	1 227	1 295	1 660	1 695	1 723
<i>Moderföreningen</i>					
Nettoomsättning, Tkr	1 475	1 550	4 229	4 426	4 358
Resultat efter finansiella poster, Tkr	128 412	226 478	145 288	56 983	105 740
Soliditet, %	42,8	38,3	33,1	33,8	34,8
Avkastning på eget kapital, %	12,1	24,4	17,1	6,6	11,9
Avkastning på totalt kapital, %	5,4	9,2	6,6	3,5	5,6
Antal årsanställda, st	8	8	8	8	6

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

FÖRSLAG TILL DISPOSITION AV FÖRETAGETS VINST ELLER FÖRLUST

Koncernens fria egna kapital enligt koncernbalansräkning uppgår till 519 977 830 kr.

Till föreningsstämmans förfogande står enligt moderföreningens balansräkning 492 152 469 kr.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att dessa vinstmedel disponeras på följande sätt:

Återbäring lämnas med 20 öre per liter drivmedel på bemannade stationer. På obemannade stationer (OKQ8) lämnas 5 öre per liter drivmedel. 2,0 procent lämnas på övriga inköp	39 850 000
På medlemmarnas insatskapital lämnas 2,5 procent ränta	3 697 048
I ny räkning balanseras	448 605 421
Totalt	492 152 469

Produkter som undantages från återbäring:
Sedelautomat, bilköp, hotell/resor, privpack och posttjänster, lotter/spel/biljetter, presentkort, läkemedel, Telefonitjänster, villaolja, el, pellets vid hemleverans, OKQ8 villaförsäkring, OKQ8 Back Up-försäkring, köp utanför OKQ8-kedjan och hos våra samarbetspartner – Q8 Danmark och Volvohandeln (Tanka), OKQ8 webbshop.

Beträffande koncernens och moderföreningens resultat och ställning hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalyser. Om inte annat anges redovisas alla belopp i tusental kronor.

RESULTATRÄKNING

Tkr	Not	KONCERNEN		MODERFÖRENINGEN	
		17-03-01 -18-02-28	16-03-01 -17-02-28	17-03-01 -18-02-28	16-03-01 -17-02-28
Rörelsens intäkter					
Nettoomsättning	4,5	7 801 589	7 577 207	1 475	1 550
Övriga rörelseintäkter		55 752	109 746	8 595	7 574
Summa intäkter		7 857 341	7 686 953	10 070	9 124
Rörelsens kostnader					
Handelsvaror		-6 549 205	-6 285 340	0	0
Övriga externa kostnader	4,6,7	-549 704	-615 167	-18 821	-24 272
Personalkostnader	8	-640 676	-650 653	-9 227	-8 947
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-84 869	-90 363	-292	-806
Övriga rörelsekostnader		-265	-3 793	0	-1 163
Summa rörelsens kostnader		-7 824 719	-7 645 316	-28 341	-35 188
Andel i intresseföretags resultat efter skatt		259 757	497 415	0	0
Rörelseresultat		292 379	539 052	-18 271	-26 064
Resultat från finansiella poster					
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	-8 492	151 946	139 913	240 721
Ränteintäkter och liknande resultatposter	10	20 423	22 398	18 737	23 652
Räntekostnader och liknande resultatposter	10	-21 486	-22 285	-11 967	-11 831
Summa resultat från finansiella investeringar		-9 555	152 059	146 683	252 542
Resultat efter finansiella poster		282 824	691 111	128 412	226 478
Bokslutsdispositioner					
Erhållna koncernbidrag		0	0	43 402	23 583
Resultat före skatt		282 824	691 111	171 814	250 061
Skatt på årets resultat	12, 13	-3 010	-68 794	0	-48 987
Årets resultat		279 814	622 317	171 814	201 074
Minoritetens andel av årets resultat		2 201	1 783	0	0
Hänförligt till moderföreningens ägare		277 612	620 535	0	0

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR, Tkr	Not	KONCERNEN		MODERFÖRENINGEN	
		18-02-28	17-02-28	18-02-28	17-02-28
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Övriga immateriella tillgångar	15	561	1 185	123	210
Summa immateriella anläggningstillgångar		561	1 185	123	210
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	16	63 444	164 589	0	0
Förvaltningsfastigheter	17	416 085	113 676	0	0
Inventarier	18	296 097	301 106	524	729
Pågående nyanläggningar	19	5 236	3 879	0	0
Summa materiella anläggningstillgångar		780 862	583 250	524	729
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncernföretag	20	0	0	59 468	59 469
Andelar i intresseföretag	21	2 736 550	2 616 912	874 843	852 838
Fordringar hos intresseföretag	22	50 000	350 000	50 000	350 000
Andra långfristiga värdepappersinnehav	22	96 551	104 551	52 537	60 537
Uppskjuten skattefordran	13	65 139	66 235	0	0
Övriga långfristiga fordringar	22,26	81 140	110 630	11 299	10 000
Summa finansiella anläggningstillgångar		3 029 380	3 248 328	1 048 147	1 332 843
Summa anläggningstillgångar		3 810 803	3 832 763	1 048 795	1 333 782
Omsättningstillgångar					
Varulager med mera					
Handelsvaror		216 842	253 805	0	0
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		35 466	38 877	258	0
Fordringar hos koncernföretag		0	0	636 979	518 535
Fordringar hos intresseföretag		325 945	45 631	303 560	712
Skattefordringar		76 533	67 891	46 005	46 005
Övriga kortfristiga fordringar		19 692	8 638	934	4 129
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	14 377	32 862	329	10 519
Summa kortfristiga fordringar		472 014	193 899	988 065	579 900
Kassa och bank	33	610 666	723 811	591 862	704 222
Summa omsättningstillgångar		1 299 522	1 171 515	1 579 927	1 284 122
SUMMA TILLGÅNGAR		5 110 325	5 004 278	2 628 722	2 617 904

BALANSRÄKNING

EGET KAPITAL OCH SKULDER, Tkr	Not	KONCERNEN		MODERFÖRENINGEN	
		18-02-28	17-02-28	18-02-28	17-02-28
Eget kapital					
Bundet eget kapital					
Insatskapital		147 882	155 281	147 882	155 282
Bundna reserver		2 358 457	2 256 158	485 913	481 160
Summa		2 506 339	2 411 439	633 795	636 442
Fritt eget kapital					
Fritt eget kapital inkl. årets resultat	25	519 978	407 629	492 152	365 268
Summa		519 978	407 629	492 152	365 268
Eget kapital hänförligt till moderföreningens ägare		3 026 317	2 819 068	1 125 947	1 001 710
Innehav utan medbestämmande inflytande		4 100	1 932	0	0
Summa eget kapital		3 030 418	2 821 000	1 125 947	1 001 710
Obeskattade reserver		0	0	0	0
Avsättningar					
Uppskjutna skatter	13	69 034	75 381	0	0
Övriga avsättningar	27	2 512	7 955	0	0
Summa avsättningar		71 546	83 336	0	0
Långfristiga skulder					
Skulder till koncernföretag		0	0	2 046	2 046
Övriga långfristiga skulder	28	201 523	206 834	0	0
Summa långfristiga skulder		201 523	206 834	2 046	2 046
Kortfristiga skulder					
Medlemmars sparkonto		1 393 420	1 467 475	1 393 420	1 467 475
Förskott från kunder		8 475	8 303	0	0
Leverantörsskulder		123 837	130 689	1 524	927
Skulder till koncernföretag		0	0	96 762	130 118
Skulder till intresseföretag		2 821	2 738	2 700	2 721
Skatteskulder		18 770	3 603	0	0
Övriga kortfristiga skulder		84 070	73 106	659	1 026
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	175 446	207 194	5 664	11 881
Summa kortfristiga skulder		1 806 838	1 893 108	1 500 729	1 614 148
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		5 110 325	5 004 278	2 628 722	2 617 904

KONCERNENS FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

Tkr	Insats- kapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Eget kapital hänförligt till moder- föreningens ägare	Minoritet	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2016-02-29	161 821	1 897 071	216 574	2 275 466	131	2 275 597
Årets resultat	0	0	620 535	620 535	1 783	622 318
Förskjutningar mellan bundet och fritt eget kapital	0	355 402	-355 402	0	0	0
Återbäring med mera	0	0	-48 253	-48 253	0	-48 253
Insatskapital	-6 553	3 894	0	-2 659	0	-2 659
Omräkningsdifferenser	13	211	-107	117	18	135
Sålda dotterbolag	0	-420	-58 312	-58 732	0	-58 732
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	0	0	32 594	32 594	0	32 594
Utgående eget kapital 2017-02-28	155 281	2 256 158	407 629	2 819 068	1 932	2 821 000
Ingående eget kapital 2017-03-01	155 281	2 256 158	407 629	2 819 068	1 932	2 821 000
Årets resultat	0	0	277 612	277 612	2 202	279 814
Förskjutningar mellan bundet och fritt eget kapital	0	97 614	-97 614	0	0	0
Insatskapital	-7 399	4 753	0	-2 646	0	-2 646
Återbäring med mera	0	0	-44 928	-44 928	0	-44 928
Omräkningsdifferenser	0	-68	-333	-401	-34	-434
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	0	0	-22 387	-22 387	0	-22 387
Utgående eget kapital 2018-02-28	147 882	2 358 457	519 979	3 026 318	4 100	3 030 418

I koncernens bundna reserver ingår kapitalandelsfond med 1 828 426 Tkr (1 736 732).

MODERFÖRENINGENS FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

Tkr	Insats- kapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital inkl årets resultat	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2016-02-29	161 834	477 266	212 448	851 548
Årets resultat	0	0	201 074	201 074
Återbäring med mera	0	0	-48 254	-48 254
Insatskapital	-6 553	3 894	0	-2 659
Utgående eget kapital 2017-02-28	155 281	481 160	365 268	1 001 709
Ingående eget kapital 2017-03-01	155 281	481 160	365 268	1 001 709
Årets resultat	0	0	171 814	171 814
Återbäring med mera	0	0	-44 928	-44 928
Insatskapital	-7 399	4 753	0	-2 647
Utgående eget kapital 2018-02-28	147 882	485 913	492 154	1 125 948

Summan av medlemmarnas uppsagda insatser 2017, vilket enligt föreningslagen 4 kap skall utbetalas 2018, uppgår till 2 009 Tkr (1 685).

KASSAFLÖDESANALYS

Tkr	Not	KONCERNEN		MODERFÖRENINGEN	
		17-03-01 -18-02-28	16-03-01 -17-02-28	17-03-01 -18-02-28	16-03-01 -17-02-28
Löpande verksamhet					
Rörelseresultat före finansiella poster		292 379	539 052	-18 271	-26 064
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet					
Avskrivningar och nedskrivningar		84 869	90 363	292	806
Resultatandelar från intresseföretag		-259 757	-497 415	0	0
Övriga poster		-22 392	-62 482	0	0
Erlagd ränta		-21 617	-24 205	-12 098	-13 751
Erhållen ränta		30 216	56 523	28 430	57 877
Erhållna utdelningar		152 160	152 160	152 160	152 160
Betald inkomstskatt		-2 690	4 499	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapital		253 168	258 495	150 513	171 028
Justeringar av rörelsekapital					
Ökning/minskning varulager		16 279	-6 097	0	0
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-272 733	203 923	-374 556	444 425
Ökning/minskning kortfristiga rörelseskulder		-126 311	217 059	-39 364	-11 845
Kassaflöde från den löpande verksamheten		129 596	673 380	-263 407	603 608
Kassaflöde från investeringsverksamheten					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-137	-642	0	-261
Sålda immateriella anläggningstillgångar		0	2 598	0	1 162
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-96 703	-319 160	0	0
Sålda materiella anläggningstillgångar		0	315 060	0	101
Investeringar i dotterbolag		-81 558	-77 532	0	-65 500
Sålda andelar dotterbolag		18 323	133 249	0	787
Investeringar i intressebolag		-15 000	-167 329	-15 000	-5 000
Avyttring/amortering av övriga finansiella anläggningstillgångar		0	2 535	0	25
Ökning/minskning övriga långfristiga fordringar		329 490	-42 715	298 700	-5 000
Kassaflöde från investeringsverksamheten		154 415	-153 936	283 700	-73 686
Kassaflöde från finansieringsverksamheten					
Förändringar insatskapital och reservfond		-2 647	-2 658	-2 647	-2 658
Förändring medlemsinlåning		-85 078	41 368	-85 078	-84 743
Förändring övriga långfristiga skulder		-5 133	0	0	0
Utbetald återbäring och insatsränta		-44 928	-48 253	-44 928	-48 253
Erhållet/lämnat koncernbidrag		0	0	0	125 289
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-137 963	-9 543	-132 652	-10 365
Årets kassaflöde		-113 145	509 901	-112 360	519 557
Likvida medel vid årets början		723 811	213 910	704 222	184 665
Likvida medel vid årets slut		610 666	723 811	591 862	704 222

BOKSLUTSKOMMENTARER OCH NOTER, GEMENSAMMA FÖR MODERFÖRENING OCH KONCERN

Siffror i Tkr om inget annat anges.

NOT 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

OK ekonomisk förenings års- och koncernredovisning upprättas med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående.

Moderföreningen tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under stycket Moderförenings redovisningsprinciper.

KONCERNREDOVISNING

OK ekonomisk förening upprättar koncernredovisning. Företag där OK ekonomisk förening innehar majoriteten av rösterna på bolagsstämman och företag där OK ekonomisk förening genom avtal har ett bestämmande inflytande klassificeras som dotterföretag och konsolideras i koncernredovisningen. Dotterföretagen inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden. Förvärvstidpunkten är den tidpunkt då det bestämmande inflytandet erhålls. Identifierbara tillgångar och skulder värderas inledningsvis till verkliga värden vid förvärvstidpunkten. Minoritetens andel av de förvärvade nettotillgångarna värderas till verkligt värde. Goodwill utgörs av mellanskillnaden mellan de förvärvade identifierbara nettotillgångarna vid förvärvstillfället och anskaffningsvärdet inklusive värdet av minoritetsintresset, och värderas initialt till anskaffningsvärdet.

Mellanhavanden mellan koncernföretag elimineras i sin helhet.

Dotterföretag i andra länder upprättar sin årsredovisning i utländsk valuta. Vid konsolideringen omräknas posterna i dessa företags balans- och resultaträkningar till balansdagkurs respektive avistakurs för den dag respektive affärshändelse ägde rum. De valutakursdifferenser som uppkommer redovisas i ackumulerade valutakursdifferenser i koncernens eget kapital.

INTRESSEFÖRETAGSREDOVISNING

Intresseföretag är företag där moderföreningen direkt eller indirekt innehar minst 20 procent av rösterna för samtliga andelar eller på annat sätt har ett betydande inflytande. Joint venture verksamheter är sådana där OK ekonomisk förening är part i ett avtalsreglerat samarbete och har ett över verksamheten gemensamt bestämmande inflytande med en eller flera övriga parter. Andelar i intresseföretag som ingår i joint venture verksamheter och övriga andelar i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

UTLÄNDSK VALUTA

Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Transaktioner i utländsk valuta omräknas enligt transaktionsdagens avistakurs.

INTÄKTER

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta. I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning.

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Hyresintäkter: i den period uthyrningen avser

Ränteintäkter: i enlighet med effektiv avkastning

Erhållen utdelning: när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

För tjänsteuppdrag på löpande räkning redovisas inkomsten som är hänförlig till ett utfört tjänsteuppdrag som intäkt i takt med att arbete utförs och material levereras eller förbrukas.

INKOMSTSKATTER

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjutna skatteskuld avseende temporära skillnader som hänförs till investeringar i dotterföretag redovisas inte i koncernredovisningen då moderföreningen i samtliga fall kan styra tidpunkten för återföring av de temporära skillnaderna och det inte bedöms sannolikt att en återföring sker inom överskådlig framtid.

Uppskjutna skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder netto redovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital. I sådana fall redovisas även skatteeffekten i eget kapital.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3 kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärde.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när OK ekonomisk förening blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

För kortfristiga fordringar och skulder samt likvida medel bedöms, på grund av den korta tiden till förfall, fordringarnas och skuldernas redovisade värden utgöra en tillförlitlig approximation av värdet.

NOTER

För övriga finansiella instrument anges värdet i not till respektive balanspost.

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar redovisas netto efter avdrag för individuell bedömning av eventuellt osäkra fordringar.

Kassa & Bank

I posten Kassa & Bank redovisas banktillgodohavanden. Redovisning sker till nominellt belopp.

Leverantörs- och låneskulder

Finansiella skulder i form av upplåning från medlemmar och kreditinstitut, leverantörsskulder samt övriga finansiella skulder redovisas till nominellt värde.

VARULAGER

Varulagret är upptaget till det lägsta avskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Anskaffningsvärdet beräknas enligt först in- först ut-principen. I anskaffningsvärdet ingår förutom avgifter för inköp även utgifter för att bringa varorna till deras aktuella plats och skick.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. För mer information om komponentavskrivningar, se not 2.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

I samband med fastighetsförvärv bedöms om fastigheten väntas ge upphov till framtida kostnader för rivning och återställande av platsen. I sådana fall görs en avsättning och anskaffningsvärdet ökas med samma belopp.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Koncernens mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. Avskrivningar enligt plan fördelas över tillgångarnas bedömda nyttjandeperiod, enligt nedanstående tabell.

	Koncernen	Moderföreningen
Goodwill	5–10 år	–
Övriga immateriella tillgångar	3–10 år	3–10 år
Byggnader och markanläggningar	3–75 år	–
Inventarier	3–15 år	3–15 år
Hyrbilar	1–3 år	–

Fastigheter som innehas för långsiktig uthyrning klassificeras i koncernredovisningen som förvaltningsfastigheter med undantag för de fastigheter som till minst 20 procent används av koncernföretag. Bedömningen baseras på uttyrd yta till koncernföretag i förhållande till total yta.

GOODWILL

Goodwill utgörs av det belopp varmed anskaffningsvärdet överstiger det verkliga värdet på koncernens andel i antingen det förvärvade dotterföretagets nettotillgångar vid förvärvstillfället (förvärvsgoodwill) eller en förvärvad rörelse (inkrämsgoodwill). Goodwill skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandetiden, över 5–10 år. Avskrivning av goodwill redovisas i resultaträkningen i posten av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar. Efter avskrivningar per 170228 så finns inga goodwillvärden kvar i koncernen.

NEDSKRIVNING AV ICKE-FINANSIELLA TILLGÅNGAR

När det finns en indikation på att en tillgångs värde minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. Har tillgången ett återvinningsvärde som är lägre än det redovisade värdet, skrivs den ner till återvinningsvärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångarna på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). För tillgångar, andra än goodwill, som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras. I resultaträkningen redovisas nedskrivningar och återföringar av nedskrivningar i den funktion där tillgången nyttjas.

LEASINGAVTAL

Leasingavtal som innebär att de ekonomiska riskerna och fördelarna med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till ett företag i OK ekonomisk förenings koncern klassificeras i koncernredovisningen som finansiella leasingavtal. Finansiella leasingavtal medför att rättigheter och skyldigheter redovisas som tillgång respektive skuld i balansräkningen.

Leasingavtal där de ekonomiska fördelar och risker som är hänförliga till leasingobjektet i allt väsentligt kvarstår hos uthyraren, klassificeras som operationell leasing. Betalningar enligt dessa avtal kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Som likvida medel definieras kassa och bank.

NOTER

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Pensionsförpliktelser

Inom koncernen finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner.

I avgiftsbestämda pensionsplaner betalar företaget fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernens resultat belastas för kostnader i takt med att förmånerna intjänas.

I förmånsbestämda pensionsplaner utgår ersättning till anställda och före detta anställda baserat på lön vid pensioneringstidpunkten och antalet tjänsteår. Koncernen bär risken för att de utfästa ersättningarna utbetalas. Koncernen redovisar sina förmånsbestämda planer enligt punkterna 57–131 i den internationella redovisningsstandarden IAS 19, ersättningar till anställda.

Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen vid rapportperiodens slut minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna. Den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen beräknas årligen av oberoende aktuarier med tillämpning av den så kallade projected unit credit method. Nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställs genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden med användning av räntesatsen för förstklassiga företagsobligationer som är utfärdade i samma valuta som ersättningarna kommer att betalas i med löptider jämförbara med den aktuella pensionsförpliktelsens.

Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande period för förmånsbestämda planer, redovisade som personalkostnader i resultaträkningen förutom när de aktiveras som en del av anskaffningskostnaden för en tillgång, utgörs av ökningen av den förmånsbestämda förpliktelsen, förändringar av ersättningarna, reduceringar och regleringar. Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder redovisas direkt i resultaträkningen.

Nettoräntan beräknas genom att diskonteringsräntan tillämpas på förmånsbestämda planer och på det verkliga värdet på förvaltningstillgångar. Denna kostnad eller intäkt ingår i räntekostnader respektive ränteintäkter i resultaträkningen.

Aktuariella vinster och förluster till följd av erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella antaganden redovisas direkt mot fritt eget kapital under den period då de uppstår.

MODERFÖRENINGENS REDOVISNINGSPRINCIPER

Andelar i dotter- och intressebolag

Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden med beaktande av eventuellt nedskrivningsbehov.

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras som andelar i koncernföretag hos givaren, i den mån nedskrivning inte erfordras.

Nedskrivningsprövning av andelar i dotter- och intressebolag görs löpande under året.

Eftersom moderföreningen innehar mer än hälften av rösterna för samtliga andelar i dotterföretagen redovisas utdelning när rätten att få utdelning bedöms som säker och kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

BOKSLUTSDISPOSITIONER

Förändringar av obeskattade reserver redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen. Koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

LEASING

Samtliga leasingavtal där företaget är leasetagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden. Företagets uthyrning av kontorslokaler klassificeras som operationell leasing. Leasingintäkterna redovisas linjärt under leasingperioden.

NYCKELTALSDEFINITIONER

Soliditet – Eget kapital (efter fördelning av obeskattade reserver) och minoritetsintressen i förhållande till totalt kapital.

Avkastning på eget kapital – Resultat före bokslutsdispositioner och skatt i förhållande till genomsnittligt eget kapital efter fördelning av obeskattade reserver.

Avkastning på totalt kapital – Resultat före finansiella kostnader i förhållande till genomsnittligt totalt kapital.

NOT 2 Väsentliga antaganden och uppskattningar

(a) Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill och övriga immateriella tillgångar

Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill, i enlighet med den redovisningsprincip som beskrivs i not 1.

Återvinningsvärden för kassagenererande enheter har fastställs genom beräkning av diskonterade kassaflöden. För dessa beräkningar måste ett antal väsentliga antaganden och bedömningar göras. De mest väsentliga uppskattningar som görs är antagande om skälig diskonteringsränta samt om prognostiserade framtida kassaflöden. Beroende på verksamhetsgren har en WACC mellan 6,5 och 11,4 procent använts. Prognoser för framtida kassaflöden baseras på bästa möjliga bedömningar av framtida intäkter och rörelsekostnader, grundade på historisk utveckling, allmänna marknadsförutsättningar, utveckling och prognoser för branschen samt annan tillgänglig information.

Övriga immateriella tillgångar avser främst övervärden i fastigheter. Detta testas utifrån beläggningsgrad och avkastningskrav vid indikation på nedskrivning. Ingen nedskrivning har skett i år.

(b) Aktuariella antaganden

Vid upprättande av de finansiella rapporterna måste företagsledningen och styrelsen göra ett antal bedömningar och antaganden som påverkar beräkningen av koncernens pensionsförpliktelser. För aktuariella antaganden i detalj, se not 26.

NOTER

(c) Uppskjutna skattefordringar

Koncernen redovisar uppskjutna skattefordringar baserat på bedömningen att underskottsavdrag kommer att kunna utnyttjas. I de fall dessa bedömningar i en framtida period ändras kommer de uppskjutna skattefordringar att förändras.

(d) Komponentavskrivningar

Vid bedömningen av vad som anses vara betydande komponenter har det utgått ifrån vad som är en väsentlig andel i procent av en viss investering samt vad som kan anses vara ett väsentligt belopp i kronor. Avseende vad som är en väsentlig andel i procent har det gjorts bedömningen att om en komponent utgör 5 procent eller mer av en investering anses den vara väsentlig. Vad som kan anses vara ett väsentligt belopp i kronor anses dock kunna bestämmas utifrån företaget. En uppskattning behöver göras för hur stor en komponent kan vara för att inte resultatet i företaget ska påverkas med mer än 5 procent per år vid jämförelse mellan hur resultatet skulle se ut om indelning i komponenter görs eller inte.

Om företagets resultat av någon anledning inte ger en lämplig utgångspunkt för beräkning kommer det istället att användas balansomslutning eller nettoomsättning som utgångspunkt för beräkning. Det kan till exempel vara om företaget har en väldigt låg marginal, är ett nystartat företag, är tillgångsbaserat eller att resultatet inte avspeglar storleken på rörelsen. Den nivå som då kommer att utgå ifrån är att en komponent är väsentlig om den påverkar företaget med mer än 0,5 procent av balansomslutningen respektive nettoomsättningen.

Bedömningen av vad som är en väsentlig skillnad i förbrukning är att om en komponent kommer att bytas ut minst en gång under hela anläggningens nyttjandeperiod så är skillnaden i förbrukning väsentlig. Det innebär att särredovisning av en komponent kommer att ske om nyttjandeperioden för komponenten är 50 procent eller kortare i jämförelse med nyttjandeperioden för huvuddelen av anläggningen.

Nyttjandeperioden för en tillgång är den period en tillgång förväntas vara tillgänglig att användas för ett företag eller det antal tillverkade enheter eller motsvarande som förväntas bli producerade med tillgången. Utgångspunkten vid bestämmande av nyttjandeperioder är inom vilka intervall olika komponenter förväntas komma att bytas ut. Här måste då även hänsyn tas till vilken slags fastighet det avser samt om olika material etc har använts till liknande komponenter i olika byggnader eftersom det kan medföra olika nyttjandeperioder. Något som även kan påverka nyttjandeperioden är fastighetens geografiska läge.

För att en anläggning ska aktiveras i komponenter ska följande kriterier uppfyllas:

1. Komponentens utgör minst 5 procent av totala kostnaden för en viss investering.
2. Komponentens har ett anskaffningsvärde om minst X kr utifrån beräkning på resultat eller balansomslutning/nettoomsättning
3. Komponentens har en nyttjandeperiod som är kortare än hälften av hela anläggningens nyttjandeperiod.
4. Komponentens har en nyttjandeperiod som är minst tre år.

NOT 3 Kvittning av intäkter/kostnader samt tillgångar/skulder

Ingen kvittning av intäkter/kostnader eller tillgångar/skulder sker vare sig i moderföreningen eller koncernen.

NOT 4 Rörelsens intäkter

Inköp och försäljning mellan koncernföretag

	2017/18	2016/17
Inköp från koncernföretag, %	6	6
Inköp från närstående företag, %	0	10
Försäljning till koncernföretag, %	50	51
Försäljning till närstående företag, %	0	0

NOT 5 Nettoomsättningens fördelning på verksamhetsgrenar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
Drivmedel- och stationsrörelse	7 444 276	7 029 049	–	–
Bilhandel	1 227	211 119	–	–
Media	77 494	74 568	–	–
IT-verksamhet	63 059	61 745	–	–
Energi	152 967	135 902	–	–
Fastighetsrörelse	62 566	64 218	–	–
Övrigt	0	606	1 475	1 550
	7 801 589	7 577 207	1 475	1 550

NOTER

NOT 6 Ersättning till revisorerna

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
PwC				
Revisionsuppdrag	0	900	0	900
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	86	0	0
Skatterådgivning	0	0	0	0
KPMG				
Revisionsuppdrag	1 819	1 600	1 325	1 250
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	355	21	345	21
Skatterådgivning	28	98	28	98
Övriga tjänster	9	0	9	0
Summa	2 212	2 705	1 707	2 269

Med revision avses granskningen av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförande av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

Moderföreningen har tagit merparten av dotterbolagens revisionsarvoden.

NOT 7 Operationella leasingavtal

	Koncernen	
	2017/18	2016/17
Nominella värdet av framtida minimileaseavgifter, avseende icke uppsägningsbara leasingavtal fördelar sig enligt följande:		
Förfaller till betalning inom ett år	235 850	259 601
Förfaller till betalning senare än ett år men inom fem år	798 814	869 509
	1 034 664	1 129 110

Leasingkostnader avseende operationella leasingavtal uppgår under året till följande:

Leasingkostnader	233 499	265 076
------------------	---------	---------

Leasinggivare

	Koncernen	
	2017/18	2016/17
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	69 903	41 284
Förfaller till betalning senare än ett år men inom fem år	142 146	123 467
Förfaller till betalning senare än fem år	4 747	0
	216 796	164 751
Under perioden erhållna variabla leasingavgifter	70 624	53 953

I koncernens redovisning utgörs den operationella leasingen i allt väsentligt av uthyrda fastigheter/lokaler. Storleken på de framtida leasingavgifterna baseras bland annat på utvecklingen av konsumentprisindex. Avtalen om hyra av lokaler löper i allmänhet på tre till fem år med möjlighet till tre till femåriga förlängningar. Förutom hyra av lokaler, avser avtalen leasing av inventarier och bilar för transportändamål.

NOT 8 Medelantal anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
Årsanställda	1 227	1 295	8	8
varav kvinnor, %	51	50	63	63
Löner och andra ersättningar	454 313	467 645	7 019	6 864
Sociala kostnader	146 729	149 563	2 933	3 067
Pensionskostnader	19 604	21 068	-1 365	-1 591
Summa lönekostnader	620 646	638 276	8 587	8 340
– varav styrelse och vd				
Lön	7 597	7 150	4 964	4 135
Tantiem	270	240	0	0
Pensionskostnader	1 920	1 343	991	943

NOTER

Not 8 forts.

Till tidigare vd:ar och styrelseledamöter finns pensionsförpliktelser med 47,3 Mkr (47,1).

Med verkställande direktören i moderföreningen har avtal träffats om avgångsvederlag om tolv månadslöner och ålderspension enligt KTP2-plan. Totalkostnad för ålderspension ska vara 35 procent av aktuell månadslön. Utöver detta omfattas verkställande direktören av KTP sjukpension, premier till kollektiv slutbetalning och premiebefrielseförsäkring, tjänstegrupplivförsäkring samt trygghetsförsäkring för arbetsskada. Kostnaden för dessa ska inte ingå i totalkostnaden på 35 procent.

Pensionsålder är 65 år.

Rörliga löner förekommer inte för moderföreningens ledande befattningshavare. Inom koncernen förekommer rörliga löner som bestäms av respektive dotterbolags resultat, dock utgår max tre månadslöner.

	Koncernen	
	2017/18	2016/17
Antal styrelseledamöter och ledande befattningshavare		
Styrelseledamöter	22	25
varav män, %	64	64
vd och andra ledande befattningshavare	4	5
varav män, %	50	80
Årsanställda utanför Sverige		
Norge	2	2
Finland	0	4

NOT 9 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
Utdelning från intresseföretag	-73	373	152 160	152 160
Realisationsresultat vid försäljning av dotterföretag	-85	174 993	0	19 061
Ränteintäkter från långfristiga fordringar	200	80	0	0
Nedskrivning andelar i intresse/dotterföretag	-11 151	-23 500	-12 551	-65 500
Anticiperad utdelning	0	0	0	135 000
Övrigt	2 617	0	304	0
Summa	-8 492	151 946	139 913	240 721

NOT 10 Interna räntor

	2017/18	2016/17
<i>Moderföreningen</i>		
Ränteintäkter inom koncernen	13 767	13 331

NOT 11 Exceptionella poster

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
<i>Exceptionella kostnader</i>				
Omstruktureringskostnader	0	889	0	0

Posten per 170228 avser nedläggning av tidningen Camper i Finland.

NOTER

NOT 12 Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
Aktuell skatt för året	-6 115	-5 497	0	0
Aktuell skatt hänförlig till tidigare år	-8	-95	0	0
Uppskjuten skatt	3 113	-63 202	0	-48 987
Summa	-3 010	-68 794	0	-48 987

	Koncernen		Moderföreningen	
	18-02-28	17-02-28	18-02-28	17-02-28

Skillnad mellan redovisad skattekostnad och skattekostnad baserad på gällande skattesats

	Koncernen		Moderföreningen	
	18-02-28	17-02-28	18-02-28	17-02-28
Redovisat resultat före skatt	282 823	691 112	128 412	226 478
Skatt enligt gällande skattesats	-62 221	-152 045	-28 251	-49 825
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-8 493	72 409	-3 627	-14 498
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	69 298	69 733	42 642	67 413
Skatt på tidigare års taxeringar	-8	-95	0	0
Skattefordringar avseende underskottsavdrag	-568	-66 558	-9 746	-59 837
Skatteeffekt av återbäring och ränta insatskapital	-1 018	7 762	-1 018	7 760
Summa	-3 010	-68 794	0	-48 987

Skattesats

Den gällande skattesatsen är skattesatsen för inkomstskatt i koncernen. Skattesatsen är 22 procent (22).

NOT 13 Uppskjuten skatt

	Koncernen		Moderföreningen	
	18-02-28	17-02-28	18-02-28	17-02-28
Årets uppskjutna skattekostnad/-intäkt				
Uppskjuten skattekostnad				
obeskattade reserver	-1 314	0	0	0
underskott	-171	-51 791	0	0
temporära skillnader	0	-11 837	0	-48 987
Uppskjuten skatteintäkt				
temporära skillnader	4 598	426	0	0
Uppskjuten skatt i resultaträkningen	3 113	-63 202	0	-48 987

Skattemässiga underskottsavdrag uppgår totalt till 662 Mkr (674). Av detta belopp har 12 Mkr (14) beaktats vid beräkning av uppskjuten skattefordran.

Temporära skillnader

Temporära skillnader föreligger i de fall tillgångars eller skulders redovisade respektive skattemässiga värden är olika. Temporära skillnader avseende följande poster har resulterat i uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar.

	Koncernen		Moderföreningen	
	18-02-28	17-02-28	18-02-28	17-02-28
Uppskjutna skattefordringar				
Underskottsavdrag	2 742	3 169	0	0
Finansiella skulder	55 640	56 567	0	0
Övriga poster	6 757	6 499	0	0
Summa uppskjutna skattefordringar	65 139	66 235	0	0

Uppskjutna skatteskulder

	Koncernen		Moderföreningen	
	18-02-28	17-02-28	18-02-28	17-02-28
Materiella anläggningstillgångar	66 943	74 604	0	0
Obeskattade reserver	2 091	777	0	0
Summa uppskjutna skatteskulder	69 034	75 381	0	0

NOTER

NOT 14 Goodwill

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
Ingående anskaffningsvärden	0	240 200	0	0
Årets förändringar:				
Försäljningar och utrangeringar		-90 612	0	0
Genom förvärv av dotterbolag	0	0	0	0
Omklassificeringar	0	0	0	0
Valutajustering	0	573	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	149 966	0	0
Ingående avskrivningar	0	-221 010	0	0
Årets förändringar:				
Avskrivningar	0	-149	0	0
Försäljningar och utrangeringar	0	79 814	0	0
Genom förvärv av dotterbolag	0	0	0	0
Omklassificeringar	0	0	0	0
Valutajustering	0	-573	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	-141 918	0	0
Redovisat värde vid årets slut	0	0	0	0

För ytterligare information om väsentliga uppskattningar vid nedskrivningsprövning av Goodwill, se not 2.

NOT 15 Övriga immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
Ingående anskaffningsvärden	28 120	30 420	9 797	10 698
Årets förändringar:				
Inköp	137	642	0	261
Försäljningar och utrangeringar	-4 951	-2 943	-4 301	-1 162
Genom förvärv av dotterföretag	0	0	0	0
Omklassificeringar	0	0	0	0
Valutajustering	0	1	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	23 306	28 120	5 496	9 797
Ingående avskrivningar	-19 972	-20 424	-2 624	-2 024
Årets förändringar:				
Avskrivningar	-759	-1 190	-87	-600
Försäljningar och utrangeringar	2 751	1 642	2 103	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-17 980	-19 972	-608	-2 624
Redovisat värde vid årets slut	561	1 185	123	210

För ytterligare information om väsentliga uppskattningar vid nedskrivningsprövning av immateriella anläggningstillgångar, se not 2.

NOTER

NOT 16 Byggnader och mark

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
Ingående anskaffningsvärden	322 538	531 498	0	0
Årets förändringar:				
Inköp	1 652	3 682	0	0
Genom förvärv av dotterbolag	0	77 232	0	0
Omklassificeringar	-99 876	0	0	0
Försäljning och utrangeringar	-3 105	-289 874	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	221 208	322 538	0	0
Ingående avskrivningar	-157 949	-273 778	0	0
Årets förändringar:				
Avskrivningar	-4 084	-11 802	0	0
Försäljning och utrangeringar	965	127 507	0	0
Omklassificeringar	3 304	0	0	0
Nedskrivning	0	124	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-157 764	-157 949	0	0
Redovisat värde vid årets slut	63 444	164 589	0	0

NOT 17 Förvaltningsfastigheter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
Ingående anskaffningsvärden	121 977	57 644	0	0
Årets förändringar:				
Inköp	5 283	75 425	0	0
Genom förvärv av dotterbolag	218 721	0	0	0
Omklassificeringar	99 876	0	0	0
Försäljning och utrangeringar	0	-11 092	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	445 858	121 977	0	0
Ingående avskrivningar	-8 301	-11 535	0	0
Årets förändringar:				
Avskrivningar	-18 168	-2 751	0	0
Omklassificeringar	-3 304	0	0	0
Försäljning och utrangeringar	0	5 985	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-29 773	-8 301	0	0
Redovisat värde vid årets slut	416 085	113 676	0	0
Verkligt värde förvaltningsfastigheter	556 501	337 310	0	0

Förvaltningsfastigheternas verkliga värde uppgår på balansdagen till 556 501 Tkr (337 310). Verkligt värde har beräknats enligt en modell för avkastningsvärde där hänsyn tas till driftsnetto och avkastningskrav. Vid beräkningen av driftsnetto har hänsyn tagits till normal beläggning. Avkastningskravet har satts med rimlig försiktighet utifrån lokalt gällande marknadsförutsättningar. Värderingen görs årligen av föreningen.

NOTER

NOT 18 Inventarier

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
Ingående anskaffningsvärden	582 359	774 084	7 007	7 819
Årets förändringar:				
Inköp	10 934	214 660	0	0
Försäljningar och utrangeringar	-92 513	-292 615	-5 326	-812
Genom förvärv av dotterföretag	2 810	-113 775		
Valutajustering	0	5	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	503 590	582 359	1 681	7 007
Ingående avskrivningar	-258 581	-386 947	-1 630	-2 135
Årets förändringar:				
Avskrivningar	-10 953	-74 472	-205	-206
Försäljningar och utrangeringar	74 590	118 024	678	711
Genom försäljning av dotterföretag	0	84 818		
Valutajustering	0	-4	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-194 944	-258 581	-1 157	-1 630
Ingående nedskrivningar	-22 672	-49 677	-4 648	-4 648
Årets förändringar:				
Försäljningar och utrangeringar	10 123	27 005	4 648	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-12 549	-22 672	0	-4 648
Redovisat värde vid årets slut	296 097	301 106	524	729

I posten inventarier ingår bilar som nyttjas under finansiella leasingavtal med 252 910 Tkr (257 121). Den övervägande delen av koncernens samtliga bilar leasas.

NOT 19 Pågående nyanläggningar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
Ingående nedlagda utgifter	3 879	1 048	0	0
Under året nedlagda utgifter	2 640	25 393	0	0
Under året genomförda omfördelningar	-1 283	-22 562	0	0
Redovisat värde vid årets slut	5 236	3 879	0	0

NOT 20 Andelar i koncernföretag

<i>Moderföreningen</i>	2017/18	2016/17
Ingående anskaffningsvärden	59 469	77 743
Aktieägartillskott dotterbolag	12 551	65 500
Avyttring dotterbolag	-1	-18 274
Nedskrivning andel i dotterbolag	-12 551	-65 500
Redovisat värde vid årets slut	59 468	59 469

NOTER

Not 20 forts.

	Org nr	Säte	Kapitalandel %	Antal aktier	Redovisat värde
OK Detaljhandel AB	556029-4588	Stockholm	100	20 000	2 000
Fastighets AB Norrtull	556069-3086	Stockholm	100	3 000	31 157
Fastighetsaktiebolaget Ekan 7 och Ekan 8 i Södertälje	559039-0364	Stockholm	100		
Laxå Logistikpark AB	556740-9593	Stockholm	100		
Fastighetsutveckling i Södertälje AB	559046-3690	Stockholm	100		
Fastighetsholding 1 Norrtull	559065-2029	Stockholm	100		
Bo Bra på Vendelsögård AB	556722-1071	Stockholm	100		
Nykvarn Omsorg AB	559077-5986	Stockholm	100		
Fastighetsholding 2 Norrtull	559051-3254	Stockholm	100		
Norrtull Energi AB	556025-6280	Stockholm	100	50 000	5 021
Laxå Pellets AB	556647-9969	Laxå	100		
OK Marknadsservice AB	556028-2856	Stockholm	87	43 427	21 220
Bedege AB	556252-4644	Stockholm	100		
OK-Förlaget AB	556040-1472	Stockholm	100		
Vi Bilägare AB	556022-0849	Stockholm	100		
Anfor Kommunikation AB	556252-8348	Stockholm	100		
Motopress AB	556343-9685	Stockholm	100		
IC Factory AB	556343-9719	Stockholm	100		
Motopress AS	980 363 228	Oslo, Norge	100		
OK Kustannus OY	0550847-9	Helsingfors, Finland	100		
Ana Group AB	556958-4559	Trollhättan	100	500	70
Bilverksamheten på Grafittvägen AB	556065-9574	Trollhättan	100	50 000	
Summa					59 468

Rörelseförvärv samt försäljningar under räkenskapsåret

Under året har följande bolag förvärvats: BoBra på Vendelsögård AB och Nykvarn Omsorg AB. Helsing Pellets fusionerats in i Laxå Pellets. Under året har Ana Motorcentrum sålts till extern part samt JSS Bil och Norrtull Väst har sålts för likvidation.

NOT 21 Andelar i intresseföretag

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
Ingående anskaffningsvärden	2 616 912	2 096 573	852 838	685 509
Årets utdelning	-127 995	-152 160	0	167 329
Årets andel av intresseföretagens resultat	259 756	497 415		
Årets förvärv	0	0	22 005	
Aktieägartillskott	0	181 482		
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	-12 123	7 755		
Ändring andelsvärde*	0	-14 153		
Redovisat värde vid årets slut	2 736 550	2 616 912	874 843	852 838

*) Bolag som omfattas av ändring andelsvärde B.P. BENFA Fast AB.

NOTER

Not 21 forts.

	Org nr	Säte	Kapital- andel, %	Antal andelar/aktier	Eget kapital	Bokfört värde eget kapital koncernen
OK-Q8AB	556027-3244	Stockholm	50	500 000	5 325 394	2 661 630
BraBil Sverige AB	556627-6183	Upplands Väsby	30	80 000	241 063	57 354
Charge-Amps AB	556897-7192	Solna	31	412	880	17 566
Summa						2 736 550

NOT 22 Övriga finansiella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
Fordringar hos koncernföretag				
Ingående fordringar	0	0	0	97 657
Reglerade fordringar	0	0	0	-97 657
Utgående fordringar	0	0	0	0
Fordringar hos intresseföretag				
Ingående fordringar	350 000	350 000	350 000	350 000
Kortfristiga fordringar	-300 000		-300 000	0
Reglerade fordringar	0	0	0	0
Utgående fordringar	50 000	350 000	50 000	350 000
Andra långfristiga värdepappersinnehav				
Ingående anskaffningsvärden	104 551	123 077	60 537	55 562
Inköp	0	5 000	0	5 000
Försäljningar	-8 000	-26	-8 000	-25
Nedskrivningar	0	-23 500	0	0
Utgående anskaffningsvärden	96 551	104 551	52 537	60 537
Andra långfristiga fordringar				
Ingående fordringar	110 630	75 344	10 000	5 000
Nya fordringar	1 299	37 795	1 299	5 000
Reglerade fordringar	-30 789	-2 509	0	0
Utgående fordringar	81 140	110 630	11 299	10 000

varav

Nettotillgång avseende förmånsbestämd pensionsplan	51 373	80 074
--	--------	--------

NOT 23 Tillgångar/avsättningar/skulder som redovisas i fler än en post

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
Tillgångar som redovisas i flera poster				
Leverantörsfaktura som avser förutbetalad kostnad	344	0	4	712
Skulder som redovisas i flera poster				
Leverantörsfaktura som avser förutbetalad kostnad	-4	0	-4	-712

NOT 24 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderföreningen	
	18-02-28	17-02-28	18-02-28	17-02-28
Förutbetalda leverantörsskulder	6 171	6 144	159	40
Upplupna ränteintäkter	74	9 867	74	9 767
Upplupna bonus- och garantifordringar	-628	358	0	0
Övriga poster	8 760	16 493	96	712
Summa	14 377	32 862	329	10 519

NOTER

NOT 25 Disposition av vinst och förlust

Koncernens fria egna kapital enligt koncernbalansräkningen uppgår till 519 977 830 kr.

Till föreningsstämman förfogande står enligt moderföreningens balansräkning 492 152 469 kr.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att dessa vinstmedel disponeras på följande sätt:

Återbäring lämnas med 20 öre per liter drivmedel på bemannade stationer. På obemannade stationer (OKQ8 Minipris) lämnas 5 öre per liter drivmedel.	
2,0 procent lämnas på övriga inköp	39 850 000
På medlemmarnas insatskapital lämnas 2,5 procent ränta	3 697 048
I ny räkning balanseras	448 605 421
Totalt	492 152 469

Produkter som undantages från återbäring: Sedelautomat, bilköp, parkering, hotell, resor, Privpack och posttjänster, lotter/ spel/biljetter, presentkort, läkemedel, telefonautomater och telefonitjänster, villaolja, el, pellets (vid hemleverans), OKQ8 Villaförsäkring, köp utanför OKQ8-kedjan och hos samarbetspartner – Q8 Danmark och Volvohandeln (Tanka), OKQ8 webbshop.

NOT 26 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	Koncernen		Moderföreningen	
	18-02-28	17-02-28	18-02-28	17-02-28
Avsatt till pension enligt BR	0	0	0	0
Summa långfristiga skulder	0	0	0	0

Förmånsbestämda pensionsplaner

Inom koncernen finns pensionsplaner där anställda har rätt till ersättning efter avslutad anställning baserat på slutlön och tjänstgöringstid. Följande pensionsplaner förekommer där inslag av förmånsbestämda planer finns:

- Kooperationens tilläggspension för tjänstemän (KTP)
- Industrins och handels tilläggspension för tjänstemän (ITP)

Båda planerna är kollektiv avtalspension för tjänstemän som omfattar ersättningar för ålderspension, kompletterande ålderspension, familjepension, sjukpension och premiebefrielseförsäkring varav ålderspensionen är en förmånsbestämd plan.

Koncernens företag har följande trygghetsformer för ålderspensionen:

- avsättning till en egen pensionsfond i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse (ålderspension enligt KTP)
- avsättning i egen balansräkning enligt FPG/PRI (ålderspension enligt ITP)
- genom försäkring i KP Pension & Försäkring AB och Alecia pensionsförsäkring, ömsesidigt (ålderspension såväl enligt KTP som ITP).

Av dessa är den sistnämnda en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare där koncernen inte har sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Därför redovisas pensionsplaner tryggade genom försäkring som avgiftsbestämda pensionsplaner.

Förtbestämda pensionsplaner	18-02-28	17-02-28
De belopp som redovisas i koncernens balansräkning har beräknats enligt följande:		
Nuvärdet av fonderade förpliktelser	310 255	317 207
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-361 628	-397 281
	-51 373	-80 074

Oredovisade aktuariella vinster (+)

och förluster (-)

	0	0
--	---	---

Nettoskuld i balansräkningen **-51 373** **-80 074**

Nettobeloppet redovisas i följande poster i koncernens balansräkning:

Övriga långfristiga fordringar	-51 373	-80 074
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	0	0
Nettoskuld i balansräkningen	-51 373	-80 074

De belopp som redovisas i koncernens resultaträkning är följande:

Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	4 126	6 357
Räntekostnad	9 033	9 687
Reglering	15	8 984
Förväntad avkastning på förvaltningsfastigheter	-10 856	-11 396
Summa	2 318	13 632

NOTER

Not 26 forts.

Belopp redovisade direkt i eget kapital	18-02-28	17-02-28
Omvärderingar:		
Aktuariella vinster (-) och förluster (+)	-23 095	7 803
Skillnad mellan faktisk avkastning och avkastning enligt diskonteringsräntan på förvaltningstillgångarna	103	16 235
Effekter av förändring i tillgångsbegränsning, exkl belopp redovisat i räntenettet	0	0
Netto redovisat direkt i eget kapital	-22 992	24 038

Pensionskostnader	18-02-28	17-02-28
Totala pensionskostnader som redovisas i koncernens resultaträkning är följande:		
Kostnader för förmånsbestämda planer	9 033	6 357
Kostnader för avgiftsbestämda planer	17 108	14 711
Kostnader för löneskatt på pensionspremier	6 342	5 111
Summa pensionskostnad	32 483	26 179

Den faktiska avkastningen på pensionsplanernas förvaltningstillgångar uppgick till	10 959	27 631
	18-02-28	17-02-28

Specifikation av förändring i den nettoskuld som redovisas i koncernens balansräkning

Nettoskuld vid årets början enligt fastställd balansräkning	-80 074	-7 541
Pensionskostnad	2 317	-51 183
Utbetalda förmåner	-15 410	-15 122
Tillskjutna medel från arbetsgivare (avsättningar)	3 391	2 688
Redovisad aktuariell vinst/förlust i övrigt totalresultat	22 992	-24 038
Utbetalda medel till arbetsgivare (gottgörelser)	15 410	15 122
Nettoskuld	-51 374	-80 074

Viktiga aktuariella antaganden på balansdagen		
Diskonteringsränta, %	2,8	3,2
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar, %	2,8	3,2
Framtida årliga löneökningar, %	2,8	2,8
Framtida årliga pensionsökningar, %	1,8	1,6
Inflation, %	1,8	1,6
Livslängd	FFFS2007:31	FFFS2007:31
Personalomsättning, %	3	3
Pensionsskuldens duration/löptid	14	15

Känslighetsanalys

I nedanstående tabell presenteras möjliga förändringar av aktuariella antaganden per bokslutstidpunkten, övriga antaganden oförändrade, och hur dessa skulle påverka den förmånsbestämda förpliktelsen.

Koncernen	Ökning	Minskning
Diskonteringsränta (0,25% förändring)	299 485	321 680
	18-02-28	17-02-28
	KTP	KTP
Livslängdsantaganden vid 65 år – pensionerade medlemmar:		
Män	19,6	19,6
Kvinnor	22,7	22,7
Livslängdsantaganden vid 65 år för medlemmar som är 45 år:		
Män	20,3	20,3
Kvinnor	22,8	22,8

NOT 27 Övriga avsättningar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
Avsättning för garantier				
Ingående avsättningar	0	424	0	0
lanspråktaget belopp	0	-424	0	0
Utgående avsättningar	0	0	0	0

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
Övriga avsättningar				
Ingående avsättningar	7 955	30 106	0	0
Nya avsättningar	183	2 727	0	0
lanspråktaget belopp	-5 626	-24 878	0	0
Utgående övriga avsättningar	2 512	7 955	0	0
Utgående totala avsättningar	2 512	7 955	0	0

Övriga avsättningar avser avsättningar för åtaganden och reklamationer i Laxå Pellets.

NOTER

NOT 28 Övriga långfristiga skulder

	Koncernen		Moderföreningen	
	18-02-28	17-02-28	18-02-28	17-02-28
Skulder till koncernföretag	0	0	2 046	2 046
Övriga skulder	201 523	206 834	0	0
Summa långfristiga skulder	201 523	206 834	2 046	2 046

Förfallotider

Långfristiga skulder med löptider över 5 år

Skulder till koncernföretag	0	0	2 046	2 046
Summa	0	0	2 046	2 046

NOT 29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderföreningen	
	18-02-28	17-02-28	18-02-28	17-02-28
Sociala avgifter	8 108	23 982	2 146	228
Upplupna och förutbetalda hyror	3 938	5 567	0	0
Prenumerationsskuld	32 948	34 114	0	0
Upplupen premielön	0	278	0	0
Upplupna räntekostnader	1 795	1 926	1 795	1 926
Upplupna semesterlöner	74 802	81 368	0	2 086
Övriga poster	53 855	59 959	1 723	7 641
Summa	175 446	207 194	5 664	11 881

NOT 30 Ställda säkerheter

	Koncernen		Moderföreningen	
	18-02-28	17-02-28	18-02-28	17-02-28
För egna avsättningar och skulder	0	0	0	0
Avseende skuld till kreditinstitut				
Fastighetsinteckningar	0	0	0	0
Företagsinteckningar	3 100	4 870	0	0
Avseende kortfristiga skulder till kreditinstitut				
Tillgångar belastade med ägandeförbehåll	252 910	257 120	0	0
Summa ställda säkerheter	256 010	261 990	0	0

NOT 31 Eventualförpliktelser

	Koncernen		Moderföreningen	
	18-02-28	17-02-28	18-02-28	17-02-28
Garanterade återköp	2 407	4 592	0	0
Summa eventualförpliktelser	2 407	4 592	0	0

Kapitaltäckningsgaranti har lämnats till förmån för Fastighetsholding 1 Norrtull AB.

NOT 32 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Intressebolaget Charge-Amps AB har gjort en riktad nyemission på 20 Mkr vilket medfört en utspädning på föreningens ägande till 26,1 procent.

NOT 33 Likvida medel

	Koncernen		Moderföreningen	
	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17
Kassamedel	16 993	13 778	0	0
Banktillgodohavanden	593 673	710 033	591 862	704 222
Likvida medel i kassaflödesanalysen	610 666	723 811	591 862	704 222

UNDERSKRIFTER

Stockholm den 10 april 2018

Jimmy Jansson
Ordförande

Åsa Magnusson
Vice ordförande

Roger Bolander
Ledamot

Sten-Åke Karlsson
Ledamot

Karin Mattsson Weijber
Ledamot

Tomas Norderheim
Ledamot

Katarina Nyberg Finn
Ledamot

Marit Landegren
Arbetsgagarrepresentant
Unionen

Britt Hansson
Vd

Vår revisionsberättelse har lämnats den 10 april 2018

Tomas Forslund
Auktoriserad revisor
KPMG AB

Torbjörn Rigemar
Förtroendevald revisor

Lars Backe
Förtroendevald revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i OK ekonomisk förening,
org. nr 702000-1660

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

UTTALANDEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för OK ekonomisk förening för räkenskapsåret 2017-03-01–2018-02-28. Föreningens årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 64–92 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens och koncernens finansiella ställning per den 28 februari 2018 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för räkenskapsåret enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och koncernen.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt levt upp till vårt etiska ansvar i enlighet med gällande krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

ANNAN INFORMATION ÄN ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–65. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentligen missvisande uppgifter, vare sig sådana uppgifter skulle vara en följd av oegentligheter eller av fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

REVISORERNAS ANSVAR

Målet med revisionen är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet innehåller några väsentligen missvisande uppgifter vare sig det skulle vara en följd av oegentligheter eller av fel samt att avge en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA

REVISIONSBERÄTTELSE

och god revisionssed i Sverige alltid skulle leda till upptäckt av en väsentligen missvisande uppgift om en sådan skulle uppkomma. Missvisande uppgifter kan uppkomma till följd av oegentligheter eller av fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar på grundval av årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vid utförandet av en revision i enlighet med ISA använder vi omdöme och intar ett skeptiskt förhållningssätt.

Därutöver:

- identifierar och bedömer vi riskerna för förekomst av i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig det skulle vara en följd av oegentligheter eller av fel. Vi utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentligen missvisande uppgift som uppkommit till följd av oegentligheter är högre än för en för en motsvarande uppgift som uppkommit till följd av då oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skapar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar som används i redovisningen med dess tilläggsupplysningar.

- tar vi ställning avseende lämpligheten av att styrelsen och verkställande direktören tillämpar antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi tar även ställning till huruvida det förekommer någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som skulle kunna leda till betydande tvivel om föreningens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi skulle anse att det finns en sådan väsentlig osäkerhetsfaktor ska vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksam-

heten på de upplysningar i årsredovisningen och koncernredovisningen som avser den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar vore otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock skulle framtida händelser eller förhållanden kunna medföra att en moderförening och en koncern inte längre skulle kunna fortsätta sin verksamhet.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen samt huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi har att informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för revisionens genomförande. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som identifierats.

RAPPORT I ÖVRIGT ENLIGT LAG

UTTALANDEN

Utöver revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi utfört revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av OK ekonomisk förening under räkenskapsåret 2017-03-01–2018-02-28 samt av förslaget till disposition av föreningens vinst.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i

REVISIONSBERÄTTELSE

avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till disposition av föreningens vinst. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som moderföreningens och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderföreningens och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens och koncernens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Den verkställande direktören har att ombesörja den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som krävs för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

REVISORERNAS ANSVAR

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

– företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller

– på något annat sätt handlat i strid med lagen om ekonomiska föreningar, årsredovisningslagen eller stadgarna.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisorssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Vid utförandet av en revision i enlighet med god revisorssed i Sverige använder vi omdöme och intar ett skeptiskt förhållningssätt. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Stockholm den 10 april 2018

Tomas Forslund
Auktoriserad revisor
KPMG AB

Lars Backe
Förtroendevald
revisor

Torbjörn Rigemar
Förtroendevald
revisor

REVISORNS YTTRANDE AVSEENDE DEN LAGSTADGADE HÅLLBARHETSRAPPORTEN

Till bolagsstämman i OK Ekonomisk förening org. nr 702000-1660.

UPPDRAG OCH ANSVARSFÖRDELNING

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2017/18 på sidorna 30–41 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

GRANSKNINGENS INRIKTNING OCH OMFATTNING

Vår granskning har skett enligt FAR:s rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår

granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

UTTALANDE

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 10 april 2018

Tomas Forslund
Auktoriserad revisor
KPMG AB

Lars Backe
Förtroendevald
revisor

Torbjörn Rigemar
Förtroendevald
revisor

Produktion: Sthlm Kommunikation & IR

Foto: **Linda Andersson**, Vi-skogen (sid 41), **www.apeloga.se** (sid 44 vä, 46 hö), **Björn Babba Callius** (sid 15 vä), **Christoffer Edling** (sid 64,65), **Getty Images** (omslag Getty/Johner), (sid 1 JongYoung Kim), (sid 4 Werner Nystrand/Folio), (sid 5 Per-ke Berg/EyeEm), (sid 42, 43 Serny Pernebjerg/Folio), **IstockPhoto** (sid 22, 23, 30, 31 Tobias Sagmeister), (sid 54)
Malin Jochumsen (sid 58), **Kimon Maritz** (sid 2,3), **Reflex Arkitekter** (sid 15 hö), **Tomas Roslin** (sid 16), **Shutterstock** (ill) (sid 29), **Unsplash** (sid 35 Jonas Jacobsson), sid 62 Rene Bieder, Övriga bilder: OK
Tryck: Hylte Tryck 2018

OK

OK ekonomisk förening
Box 23150, Sveavägen 155
104 35 Stockholm
Telefon 08-506 800 00
www.ok.se